

**UCHWAŁA NR XII/257/2015
RADY MIEJSKIEJ W DĄBROWIE GÓRNICZEJ**

z dnia 25 listopada 2015 roku

w sprawie: przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022 –Aktualizacja”

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 6a Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miejska w Dąbrowie Górniczej
uchwala:**

§ 1

Przyjąć „Strategię Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022 –Aktualizacja” stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr XX/309/07 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie: przyjęcia „Strategii rozwoju miasta: Dąbrowa Górnicza 2020”.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej

Agnieszka Pasternak

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XII/257/2015
Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej
z dnia 25 listopada 2015 roku

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA: DĄBROWA GÓRNICZA 2022 - AKTUALIZACJA

*Dokument stanowi aktualizację Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2020, przyjętej
Uchwałą Nr XX/309/07 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 28 listopada 2007 r.
w sprawie: przyjęcia „Strategii rozwoju miasta: Dąbrowa Górnicza 2020”.*

„Żeglarz, który nie wie dokąd płynie,
nigdy nie będzie miał pomyślnych wiatrów”
/Seneka/

Szanowni Mieszkańcy Dąbrowy Górniczej,

Minęło 8 lat, od kiedy opracowaliśmy Strategię Rozwoju Miasta do 2020 roku. Przez ten czas, zgodnie z przyjętym dokumentem przeprowadziliśmy wiele inwestycji, m.in. w infrastrukturę drogową, rekreacyjną, wodociągowo - kanalizacyjną i komunalną. Powstały obiekty i zrealizowano przedsięwzięcia, które będą służyć mieszkańcom przez następne lata, a dzięki którym uda się osiągnąć kolejne cele.

Zmieniła się pozycja konkurencyjna Dąbrowy Górniczej, staliśmy się miastem wyróżniającym się na tle innych w zakresie polityki inwestycyjnej i finansowej, partnerskiej współpracy oraz aktywności lokalnej. Nie byłoby tej pozycji, gdyby nie zaangażowanie wielu mieszkańców, przedsiębiorców oraz wszystkich osób związanych z realizacją przedsięwzięć i projektów w mieście. Dziś możemy powiedzieć, że przyjęta w 2007 r. Strategia już przyniosła pierwsze efekty.

Jednakże szybko zmieniające się otoczenie, warunki życia, a także oczekiwania mieszkańców stawiają przed samorządem nowe wyzwania. Dodatkowo w ostatnim okresie opracowano szereg dokumentów strategicznych wyższego rzędu, w tym również założenia Krajowej Polityki Miejskiej, które wyznaczają nowe trendy zarządzania miastem oraz ramy strategiczne i finansowe dla kolejnych projektów. Dlatego nadszedł czas, by zweryfikować zapisy tego najważniejszego dla miasta dokumentu. Aktualizacja Strategii była okazją do dyskusji nad sytuacją Dąbrowy Górniczej oraz ponownego postawienia sobie pytań: dokąd zmierzamy, co chcemy osiągnąć oraz kiedy i jak chcemy to zrealizować. W odpowiedzi na zmieniającą się sytuację w Unii Europejskiej, kraju, regionie, a tym samym w naszym mieście, powstała aktualizacja „Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2020”. W zmieniającym się otoczeniu, tak istotny dokument jak Strategia Rozwoju Miasta również powinien podlegać ciągłemu procesowi doskonalenia. W związku z powyższym wierzę, że udało nam się go dopasować do obecnych realiów i nowych wyzwań.

Mam nadzieję, że dzięki wprowadzonym zmianom „Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” będzie bardziej czytelna, efekty mierzalne i widoczne, zaś zawarta w niej wizja miasta będzie wizją nas wszystkich.

Zbigniew Podraza
Prezydent Miasta

1. WPROWADZENIE DO STRATEGII

Otrzymujecie Państwo zaktualizowaną Strategię Rozwoju, czyli długookresowy plan działania miasta Dąbrowa Górnicza. Konstrukcja „Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” odpowiada logice procesu strategicznego i obejmuje cztery zasadnicze części:

- **Część metodologiczną** – zawiera ona opis przyjętej metodologii opracowanej Strategii, informację na temat wizji, misji i kluczowych wartości w mieście. Zamieszczono również informacje na temat źródeł finansowania działań zapisanych w Strategii.
- **Część analityczno-diagnostyczną** – zawiera wnioski z przeprowadzonej analizy strategicznej, na podstawie których opracowane zostały podstawy merytoryczne Strategii.
- **Rekomendacje strategiczne** – opisują za pomocą mapy Strategii podstawowe działania, jakie będą podejmowane na przestrzeni kilku najbliższych lat w mieście.
- **Część ewaluacyjną** – zawiera kompleksowy opis sposobu monitorowania i ewaluacji realizacji działań zapisanych w Strategii.

„Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” jest dokumentem spełniającym kilka podstawowych funkcji:

- polityczną – określa politykę władz lokalnych w perspektywie długookresowych celów rozwojowych miasta,
- informacyjną – informuje społeczność lokalną, podmioty gospodarcze, instytucje lokalne i zewnętrzne o priorytetach rozwojowych przyjętych przez władze miasta,
- marketingową – pomaga w promocji i zwiększeniu rozpoznawalności miasta,
- implementacyjną – wskazuje sposoby wdrożenia i realizacji założeń strategicznych.

Punktem wyjścia przy budowie Strategii była próba oceny, w jakim punkcie rozwojowym znajduje się obecnie Dąbrowa Górnicza. Badano jaki jest stan miasta, silne i słabe strony potencjału społeczno-gospodarczego, jakie szanse i zagrożenia zewnętrzne oraz wewnętrzne mogą determinować rozwój miasta, jakie są tendencje rozwojowe w otoczeniu (zarówno zewnętrznym jak i wewnętrznym). Etap ten prowadzony był z wykorzystaniem wielowymiarowej analizy strategicznej.

Etap drugi dotyczył refleksji związanych z odpowiedzią na pytania dotyczące wyobrażenia Dąbrowy Górniczej w perspektywie najbliższego dziesięciolecia. Określono cel realizacji Strategii, zaktualizowano nadrzędne cele strategiczne oraz wskazano cztery kluczowe strumienie generowania wartości miasta i powiązano je z głównymi priorytetami rozwoju miasta, które w stosunku do wcześniejszej Strategii nie uległy zmianie.

Następnie została sformułowana wizja miasta i zweryfikowana misja. Osadzenie Strategii miasta w koncepcji inteligentnych specjalizacji (Smart Specialization) – czyli wskazaniu najważniejszych kierunków rozwoju miasta (określonych na podstawie analiz i badań, tożsamości i charakteru miasta oraz w oparciu o informacje otrzymane od uczestników warsztatów) było również kluczowym elementem tego etapu opracowania aktualizacji Strategii. Koncepcja wąskich specjalizacji dotyczy rozumienia inteligentnej specjalizacji jako koncepcji wpisanej w Strategię Innowacji oraz narzędzia stosowanego przy kształtowaniu i budowaniu obecnej, a także przyszłej pozycji regionu bądź państwa w gospodarce opartej na wiedzy.¹ Koncepcja inteligentnej specjalizacji według przewodnika RIS 3

¹ Dawid, P., Foray, D., Hall, B. *Smart Specialisation. The concept*. Knowledge Economists Policy Brief n9.

Guide traktowana jest jako kompleksowe spojrzenie na elementy specjalizacji w zakresie nauki, technologii i gospodarki w UE. Inteligentna specjalizacja to ściśle, całościowe powiązanie działalności badań i rozwoju, rozwoju kapitału ludzkiego (kompetencji oraz umiejętności pracowników) oraz indywidualnej specyfiki gospodarczej regionów lub państw. Inteligentna specjalizacja to także zidentyfikowanie i wybór tych dziedzin, które stanowią o największym potencjale regionu, tych które mogą zapewnić przewagę konkurencyjną regionu (subregionu) na poziomie międzynarodowym i skoncentrowanie na nich wsparcia, w tym szczególnie w zakresie badań i rozwoju innowacji.² Strategia w nawiązaniu do dokumentu „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” określa dwa bloki inteligentnych specjalizacji dla Dąbrowy Górniczej:

- przemysł: motoryzacyjny, stalowy, chemia, przetwórstwo szkła i tworzyw sztucznych, logistyka i technologie informacyjne oraz centra usług wspólnych,
- usługi sportowo – rekreacyjne, specjalistyczne usługi medyczne.

Wskazanie inteligentnych specjalizacji, jak również wdrożenie zapisów Strategii poprzez kreowanie ponadlokalnych projektów tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w ramach wyznaczonego obszaru funkcjonalnego pozwoli na jeszcze lepsze wykorzystanie funduszy unijnych. Ideą zarządzających miastem jest, aby Dąbrowa Górnicza stała się punktem docelowym mieszkańców regionu, w myśl koncepcji regionalnego punktu docelowego (Regional Destination). Należy w tym miejscu zauważyć, iż obecnie migracja mieszkańców miast to jeden z kluczowych procesów wpływających na kreację bądź destrukcję wartości w regionie, często decydującym o jego rozwoju bądź upadku.

Trzeci etap, czyli przejście z wizji i misji Dąbrowy Górniczej w 2022 roku, polegał na zweryfikowaniu i aktualizacji zapisów celów oraz kierunków strategicznych. Etap ten związany jest z koncepcją zarządzania wartością miasta (Value Regional Management). Jako, że interesariuszami miasta są wszelkie podmioty oraz osoby tworzące i zamieszkujące miasto, stąd istotnym czynnikiem z tym związanym jest zdolność miasta do tworzenia dla nich wartości. Przez to wiążą się oni zarówno z miastem jak i z regionem, determinują jego wzrost i rozwój oraz kształtują jego obraz wewnątrz i na zewnątrz. Taka interpretacja wymaga systemowego i sieciowego spojrzenia na mechanizmy zachodzące w mieście, w wymiarze strategicznym.

Celem realizacji Strategii Miasta Dąbrowa Górnicza jest zatem osiągnięcie założonego wzrostu wartości miasta oraz podniesienie jego konkurencyjności w regionie. Wdrożenie takiego modelu buduje przewagę konkurencyjną miasta w regionie oraz wywołuje synergię w kreacji wartości miasta.

Uzasadnienie potrzeby aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta.

Przesłanki uzasadniające potrzebę aktualizacji „Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2020” wynikają ze zmian, jakie nastąpiły zarówno w mieście, jak i w jego otoczeniu. Ponadto Strategia miasta nie może mieć charakteru zamkniętego, gdyż jedną z integralnych zasad opracowywania strategicznych dokumentów jest zasada otwartości, wyrażająca potrzebę ciągłego aktualizowania i dostosowywania ich do ewoluującej rzeczywistości.

Niezwykle istotne są także zmiany w opracowaniach strategicznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim, regionalnym a przede wszystkim unijnym, do których powinna być także dostosowana

² Foray, D., Goddard, J., Beldarrain, X.G., Landabaso, M., McCann, P., Morgan, K. Nauwelaers, C., Ortega-Argilés, R., Mulatero, F. (2011), *RIS 3 Guide*, Draft 12 grudnia.

zaktualizowana wersja Strategii Dąbrowy Górniczej. Jednym z kluczowych dokumentów strategicznych jest opracowana przez Komisję Europejską w roku 2010 nowa strategia średniookresowa „EUROPA 2020”, która wyznaczyła następujące priorytety:

Rysunek 1. Główne priorytety „EUROPA 2020”.

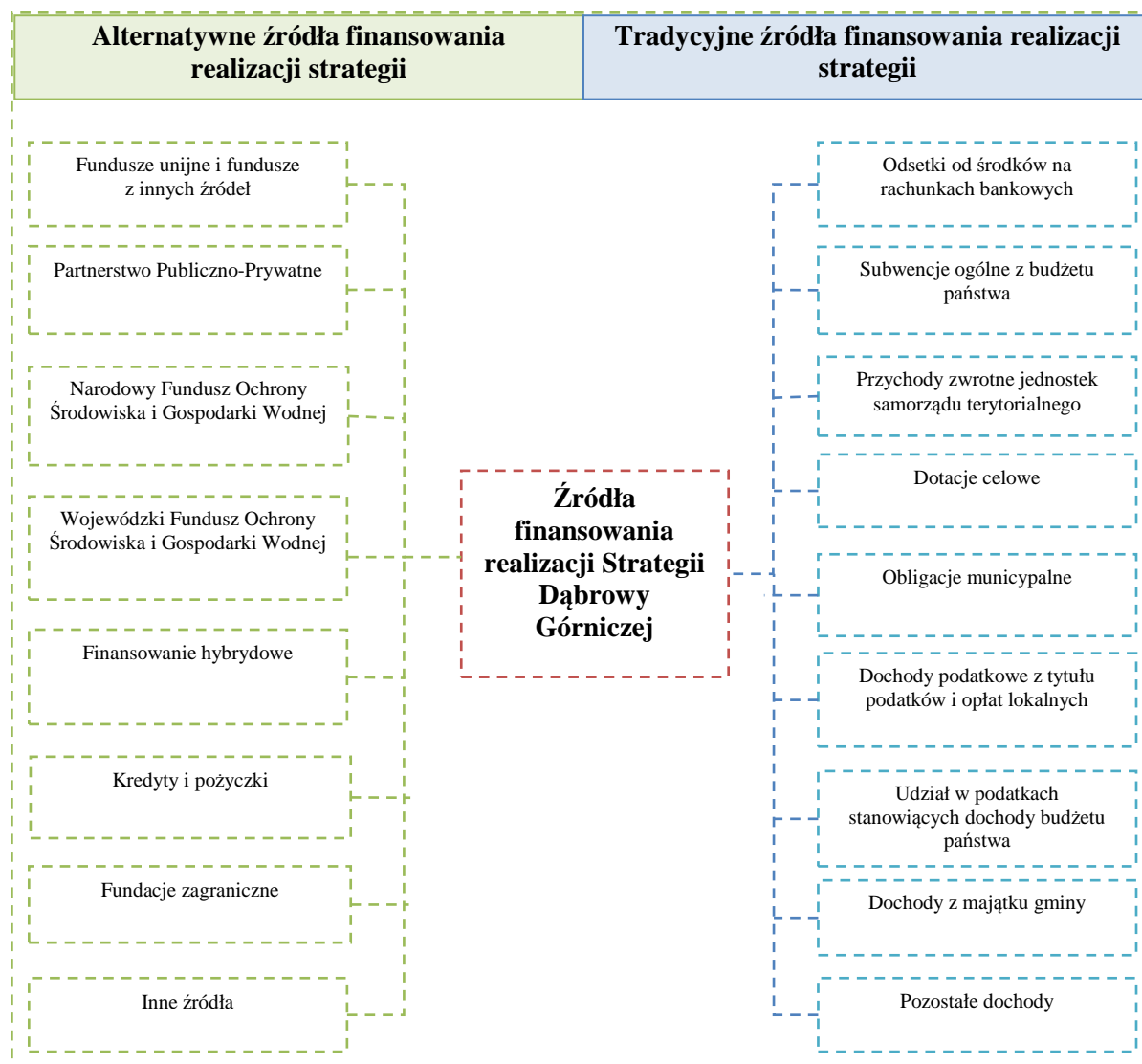
Ponadto największe wyzwania stojące przed miastami, wyrażone m.in. w założeniach Krajowej Polityki Miejskiej 2023, powodują, że konieczna staje się weryfikacja celów i kierunków strategicznych, będąca wyrazem dążenia do poprawy skuteczności wdrażania i skoncentrowania uwagi na kluczowych obszarach rozwoju miasta. Należą do nich:

- kompleksowa rewitalizacja uwzględniająca komponenty infrastrukturalne, społeczne, gospodarcze i środowiskowe,
- wdrożenie zasad partycypacji społecznej i udziału mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy w planowaniu i realizacji rozwoju miasta,
- przeciwdziałanie procesom depopulacji,
- współpraca partnerska miast w realizacji usług publicznych, uwzględniająca wielopoziomowe zarządzanie,
- dążenie do osiągnięcia zrównoważonej mobilności w obszarach miejskich,
- dążenie do racjonalnego gospodarowania zasobami (ziemi, wody, środowiska, energii), poprawa środowiska w miastach i adaptacja do zmian klimatu,
- spójność i zwartość przestrzenna miasta, przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji, wykorzystanie terenów zdegradowanych i nadanie im nowych funkcji.

Realizując założone w dokumencie cele strategiczne, zgodne z wymogami postawionymi w dokumentach strategicznych Polski oraz Unii Europejskiej, miasto będzie konkurencyjne, silne, spójne, zrównoważone oraz sprawnie zarządzane.

2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII DĄBROWY GÓRNICZEJ

Źródła finansowania Strategii Miasta stanowią kluczowy czynnik jej sukcesu. Brak wymaganego budżetu na realizację założonych celów strategicznych uniemożliwia realizację jakiegokolwiek strategii. Stąd w ramach przyjętego modelu zarządzania strategicznego miastem ten obszar został szczególnie uwypuklony. Biorąc pod uwagę zarządzanie rozwojem, również w kontekście ustawy o finansach publicznych, oprócz ścisłego powiązania Strategii z Wieloletnią Prognozą Finansową wybrane przedsięwzięcia będą realizować cele rozwojowe, co w rezultacie powinno doprowadzić do stworzenia tzw. budżetu zadaniowego. Poniżej znajduje się wykaz przykładowych dostępnych źródeł finansowania Strategii wyrażony w formie graficznej.

Rysunek 2. Główne źródła finansowania realizacji Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022.

Relatywnie duże możliwości niesie ze sobą realizacja projektów finansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPOWSL), a w jego ramach przygotowanie przedsięwzięć ZIT. Największe środki zaplanowano na inwestycje z obszaru efektywności energetycznej, OZE (odnawialne źródła energii) i gospodarki niskoemisyjnej. Ponadto zgodnie z priorytetami UE finansowanie zapewnione będzie na projekty ułatwiające znalezienie

zatrudnienia osobom bezrobotnym, wspomagające edukację zawodową młodzieży, wspierające przedsiębiorczość oraz ułatwiające dostęp do wysokiej jakości usług socjalnych i opieki zdrowotnej. Planując projekty założono tzw. dwufundusowość, ponieważ RPOWSL na lata 2014-2020 jest programem współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zewnętrzne źródła finansowe zostały skoncentrowane i ukierunkowane na obszary, które w największym stopniu przyczyniają się do zwiększania konkurencyjności gospodarki. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Kraju 2020 za prorozwojowe obszary, na które należy relokować środki publiczne uznano: edukację, zdrowie, transport, infrastrukturę komunikacyjną, środowiskową, badania i rozwój oraz kulturę.

Wskazując zasady finansowania projektów miejskich należy przede wszystkim dążyć do zwiększenia efektywności wydatkowanych środków. Omawiane wielokrotnie kompleksowe podejście do projektów spowodowało wyodrębnienie środków na finansowanie zintegrowanych strategii rozwoju. Zwiększy się również możliwość korzystania z instrumentów zwrotnych oraz elastycznych form finansowania projektów z rozbudowanym systemem zaliczkowym. Znaczący potencjał wskazywany jest w efektywnym wykorzystaniu instrumentu partnerstwa publiczno-prywatnego, a nawet partnerstwa publiczno-prywatno-społecznego jako źródła finansowania przedsięwzięć rozwojowych.

Fundusze unijne i fundusze z innych źródeł

Zgodnie z nową polityką i przyjętymi wytycznymi w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 miasta otrzymały możliwość aplikowania o środki w ramach wsparcia na projekty związane z kompleksową rewitalizacją (w tym rewitalizacją społeczną) oraz gospodarką niskoemisyjną obejmującą ekologiczny transport miejski. Ponadto, miasta wojewódzkie wraz z okalającymi je gminami będą realizować wspólne projekty, m.in. związane z dostępnością komunikacyjną. Miasto Dąbrowa Górnicza oraz inne podmioty realizujące przedsięwzięcia strategiczne będą mogli aplikować o środki unijne szczególnie w ramach następujących programów:

Program Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ)

Głównym celem POIiŚ 2014-2020 jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Zaproponowany cel główny wynika z jednego z priorytetów Strategii „Europa 2020”, którym jest zrównoważony rozwój, oznaczający budowanie silnej, stabilnej i konkurencyjnej gospodarki, sprawnie i efektywnie korzystającej z dostępnych zasobów, tj. jednocześnie uwzględnia wymiar środowiskowy i gospodarczy prowadzonych inwestycji.

Oś priorytetowa I – Zmniejszenie emisyjności gospodarki

Oś priorytetowa II – Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu

Oś priorytetowa III - Rozwój sieci drogowej TEN-TI transportu multimodalnego

Oś priorytetowa IV- Infrastruktura drogowa dla miast

Oś priorytetowa V - Rozwój transportu kolejowego w Polsce

Oś priorytetowa VI – Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach

Oś priorytetowa VII – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego

Oś priorytetowa VIII - Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury

Oś priorytetowa IX - Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

PO WER stanowi odpowiedź na wyzwania i jednocześnie instrument realizacji Strategii „Europa 2020”. Program uwzględnia stojące przed Europą długofalowe wyzwania związane z globalizacją, rozwojem ekonomicznym, jakością polityk publicznych, zjawiskami demograficznymi, czy inwestycjami w kapitał ludzki.

Oś priorytetowa I - Osoby młode na rynku pracy

Oś priorytetowa II - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Oś priorytetowa III - Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju

Oś priorytetowa IV - Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa

Oś priorytetowa V - Wsparcie dla obszaru zdrowia

Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 (POPC)

W ramach Programu wspierane będą następujące inwestycje: poszerzanie dostępu do sieci szerokopasmowych, rozwój produktów i usług opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych oraz zwiększenie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w usługach np. e-administracja, e-integracja, e-kultura, e-zdrowie.

Celem głównym POPC jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju. Zgodnie z Umową Partnerstwa, jako fundamenty przyjęto: szeroki dostęp do szybkiego internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

Oś priorytetowa I – Powszechny dostęp do szybkiego internetu

Oś priorytetowa II – E-administracja i otwarty urząd

Oś priorytetowa III – Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014 -2020 (POIR)

W ramach Programu szczególnie ważne będą inwestycje wspierane w obszarach: infrastruktury B+R, głównie dla sfery gospodarczej oraz instytucji naukowych, a także rozwój klastrów oraz proinnowacyjnych Instytucji Otoczenia Biznesu

Celem głównym POIR jest pobudzenie innowacyjności polskiej gospodarki poprzez zwiększenie nakładów prywatnych na B+R oraz kreowanie popytu przedsiębiorstw na innowacje i prace badawczo-rozwojowe. Istotnym działaniem będzie również wsparcie instytucji otoczenia biznesu w zakresie działań przyczyniających się do internacjonalizacji MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa) oraz zwiększenie dostępu przedsiębiorstw sektora MŚP do tradycyjnych i perspektywicznych rynków. Finansowanie unijne wspierać będzie również współpracę pomiędzy jednostkami naukowymi a przedsiębiorstwami oraz sektorem publicznym.

Oś priorytetowa I - Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

Oś priorytetowa II - Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I

Oś priorytetowa III - Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

Oś priorytetowa IV - Zwiększenie potencjału naukowo – badawczego

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 realizuje wizję rozwoju regionu, określoną w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Główne cele tematyczne to:

wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, zwiększenie dostępności technologii informacyjno – komunikacyjnych, wzmacnianie konkurencyjności MŚP, wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, promowanie dostosowania do zmian klimatu, ochrona środowiska naturalnego, promowanie zrównoważonego transportu, wsparcie nowych miejsc pracy oraz mobilności pracowników, promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją oraz inwestowanie w kształcenie, a także szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie w następujących obszarach:

Priorytet I - Nowoczesna gospodarka

Priorytet II - Cyfrowe Śląskie

Priorytet III - Konkurencyjność MŚP

Priorytet IV - Efektywność energetyczna, OZE i gospodarka niskoemisyjna

Priorytet V - Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

Priorytet VI - Transport

Priorytet VII - Regionalny Rynek Pracy

Priorytet VIII - Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy

Priorytet IX - Włączenie społeczne

Priorytet X - Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna

Priorytet XI - Wzmocnienie potencjału edukacyjnego

Priorytet XII - Infrastruktura edukacyjna

Poza wymienionymi wyżej źródłami, finansowanie przedsięwzięć założonych w Strategii będzie możliwe z **bezpośrednich programów unijnych**, takich jak:

- Łącząc Europę,
- LIFE+,
- Horyzont 2020,
- Program COSME,
- Progress,
- Wieloletni Program Działań w Dziedzinie Zdrowia,
- Program Ochrony Konsumentów,
- Creative Europe,
- Customs 2020,
- The Asylum and Migration Fund i The International Security Fund,
- Erasmus for All,
- URBACT III,
- INTERREG EUROPA,
- Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy EOG.

3. POWIĄZANIE STRATEGII DĄBROWY GÓRNICZEJ Z INNYMI DOKUMENTAMI

Jednym z głównych założeń dokumentu „Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” było zachowanie spójności z głównymi postulatami europejskich, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych. Podstawą dla formułowania celów operacyjnych oraz wyznaczania ich ram finansowania były główne dokumenty przedstawione na rysunku nr 3 według założonej hierarchii.

„**Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności**” wyznacza dalekosiężne cele państwa, główne trendy, wyzwania oraz koncepcje rozwoju, przyczyniając się do modernizacji i wzrostu innowacyjności kraju w perspektywie do roku 2030. Z kolei „**Strategia Rozwoju Kraju 2020**” określa podstawowe uwarunkowania, cele strategiczne i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w średniookresowej perspektywie do roku 2020. Strategia ta wyznacza **trzy obszary strategiczne**: „Sprawne i efektywne państwo”, „Konkurencyjna gospodarka”, „Spójność społeczna i terytorialna”.

Biorąc pod uwagę te dwa dokumenty „Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” w średnim horyzoncie czasowym zakłada, w ramach przyjętych perspektyw oraz priorytetów, osiągnięcie wskaźników wzrostowych w zakresie innowacyjności gospodarki a poprzez zrównoważony rozwój, z zachowaniem zasad partycypacji społecznej, widoczną poprawę jakości życia mieszkańców i rezydentów Dąbrowy Górniczej.

Dążeniu do wyznaczonego miastom kierunku, aby stały się miejscami bardziej przyjaznymi do życia, pracy, prowadzenia działalności gospodarczej, korzystania z dóbr kultury, wypoczynku i rozrywki towarzyszyć ma aktywna polityka inwestycyjna, jak też uwolnienie potencjałów rynkowych, zdolnych do zaspokojenia rosnących potrzeb i aspiracji ludności. Sprostanie tym oczekiwaniom może jedynie przejście od procesu administrowania miastem do profesjonalnego zarządzania w sektorze publicznym, które uwzględni współpracę z partnerami ze świata nauki, gospodarki, organizacji społecznych oraz umiejętne angażowanie ich w proces planowania i realizacji strategii rozwoju. Dlatego tak dużą rolę dokument Strategii pokłada w partnerskim zaangażowaniu ze strony uczestników społeczeństwa obywatelskiego oraz efektywnej realizacji celów przez stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

Realizując cele Strategii przez perspektywę finansową, a także inwestycyjną ukazana jest dbałość o zakładany system oceny efektywności wydatków budżetowych, stanowiący podstawę do podejmowania decyzji co do alokacji środków w kolejnych latach.

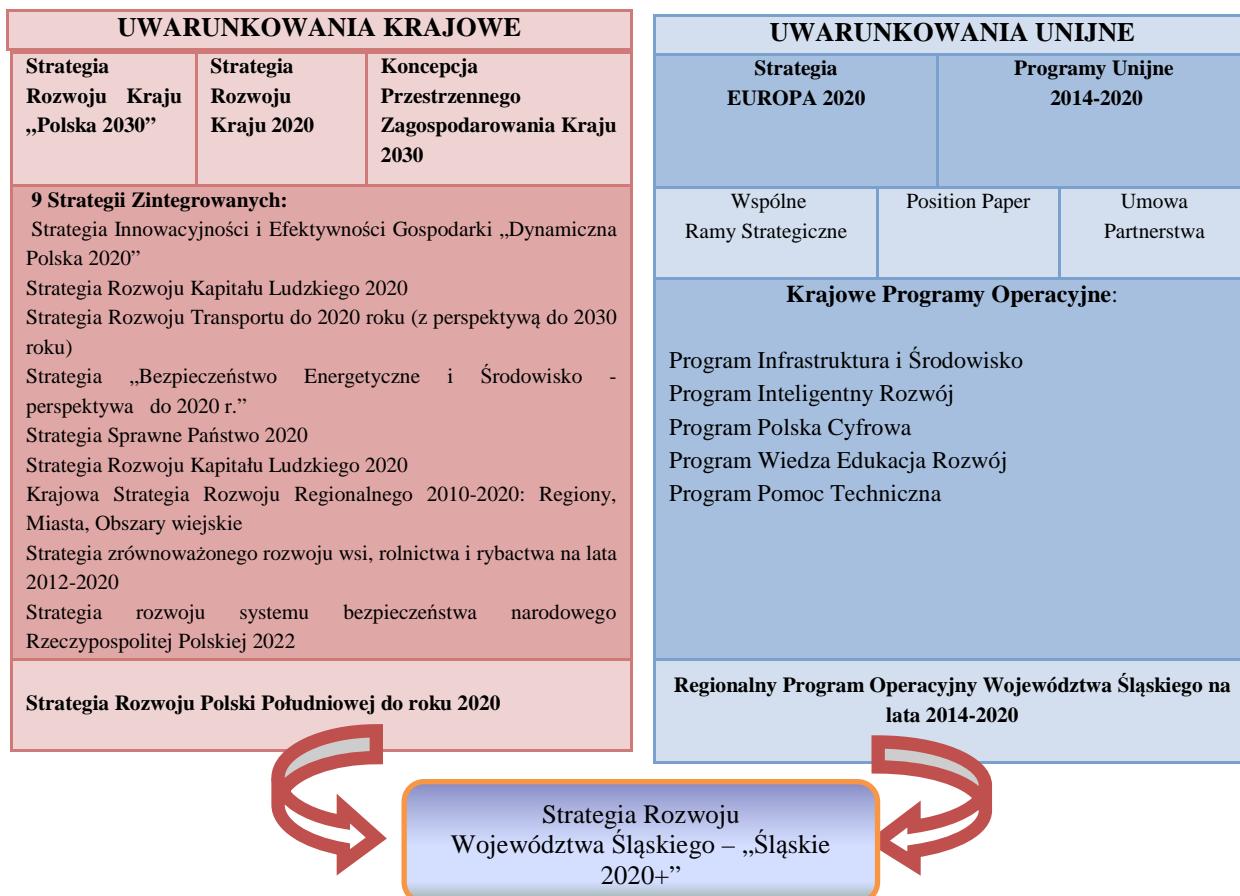
Z drugiej strony istotną rolę, szczególnie w zakresie przygotowania kompleksowych i zintegrowanych projektów mają uwarunkowania unijne. Poprzez zdecydowane uwzględnienie zapisów dokumentu „**Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu**” trzy główne priorytety Komisji Europejskiej stały się wyznacznikiem przedsięwzięć strategicznych, które mają przyczynić się do osiągnięcia w 2020 roku założonych przez Komisję celów tj.: wzrostu wydatków na działalność B+R, wzrostu wskaźnika zatrudnienia, wzrostu udziału osób z wyższym wykształceniem w społeczeństwie oraz zmniejszeniu odsetka osób wcześniej kończących naukę, ograniczenia emisji CO₂ i osiągnięcia celów 20/20/20 w zakresie klimatu i energii a także ograniczenia liczby osób żyjących w ubóstwie.

Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022

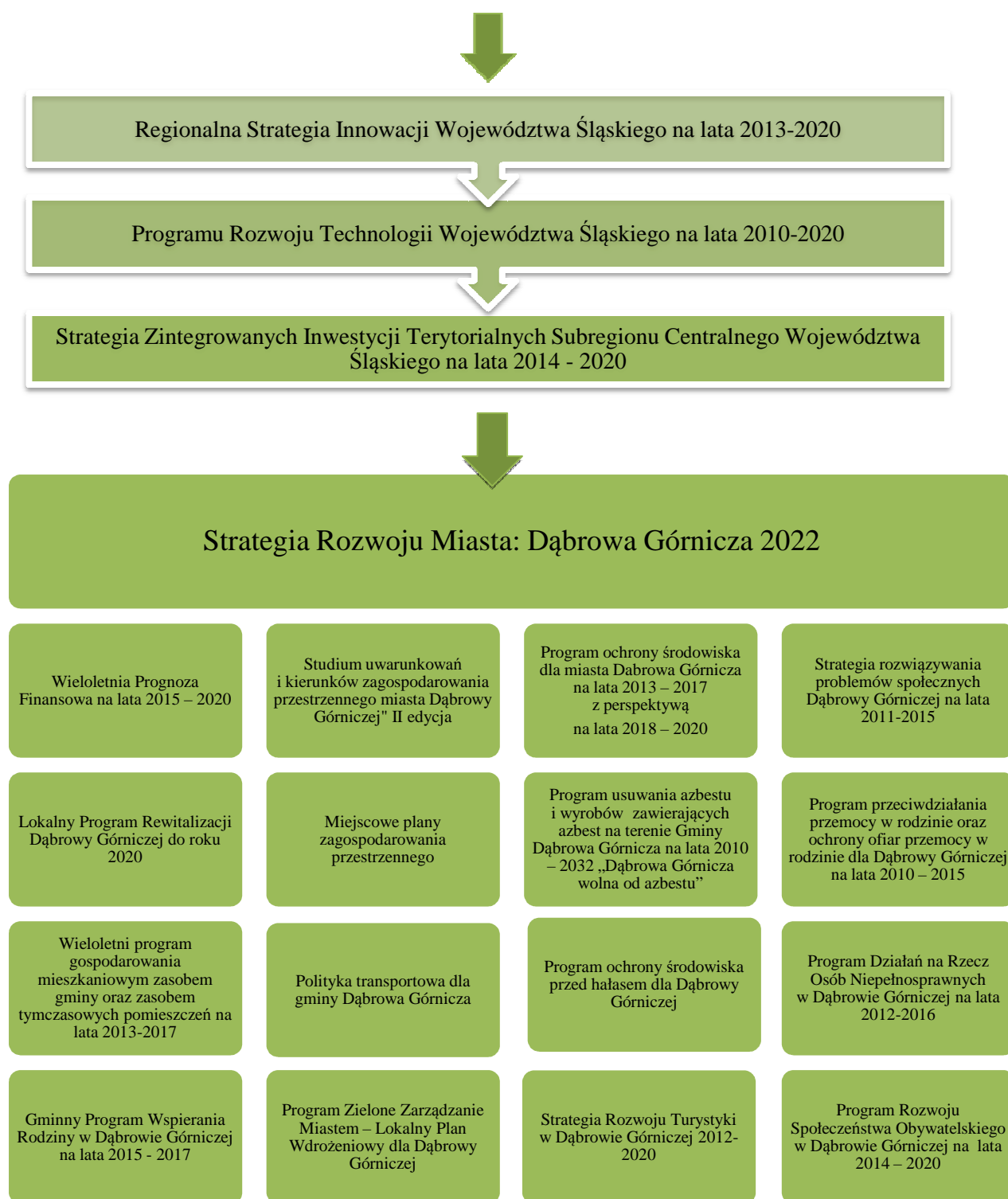
Uwzględnienie zapisów „**Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030**” ma odzwierciedlenie szczególnie w projektach związanych z terytorialnym wymiarem polityki rozwoju, realizowanym m.in. poprzez wyznaczanie zagospodarowania wybranych obszarów funkcjonalno-przestrzennych, zgodnych z założeniami polityki rewitalizacji, w tym przekraczających podziały administracyjne. Założone w dużej mierze przedsięwzięcia powiązane są z procesami gospodarczymi, społecznymi oraz przyrodniczymi w celu wprowadzenia zintegrowanego podejścia terytorialnego a także kompleksowego wykorzystania wewnętrznych potencjałów rozwoju. Będą to zarówno rozwiązania w zakresie mobilności miejskiej, dostępności infrastruktury i usług publicznych oraz wyznaczające nowe funkcje obszarom zdegradowanym.

Nie mniejsze znaczenie dla założeń tego dokumentu miało osadzenie go w założeniach Krajowej Polityki Miejskiej 2023. Poprzez efektywne działania w obszarach tematycznych: niskoemisyjność i efektywność energetyczna, ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu, rewitalizacja i kształtowanie przestrzeni, partycypacja społeczna, zarządzanie obszarami miejskimi, demografia, polityka inwestycyjna, rozwój gospodarczy oraz transport i mobilność miejska, poprawa jakości życia w mieście powinna stać się naturalnym efektem Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022.

Przyjęcie horyzontu czasowego Strategii na rok 2022 (z założeniem dwuletniej perspektywy) jest podyktowane osiągnięciem spójnych celów, zarówno z ramami finansowymi nowej perspektywy unijnej wraz z horyzontem Strategii „Europa 2020”, jak i zapisami Strategii Rozwoju Kraju 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie oraz pozostałych 9 zintegrowanych strategii rządowych oraz dokumentów regionalnych, w tym szczególnie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020 +” i Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020.

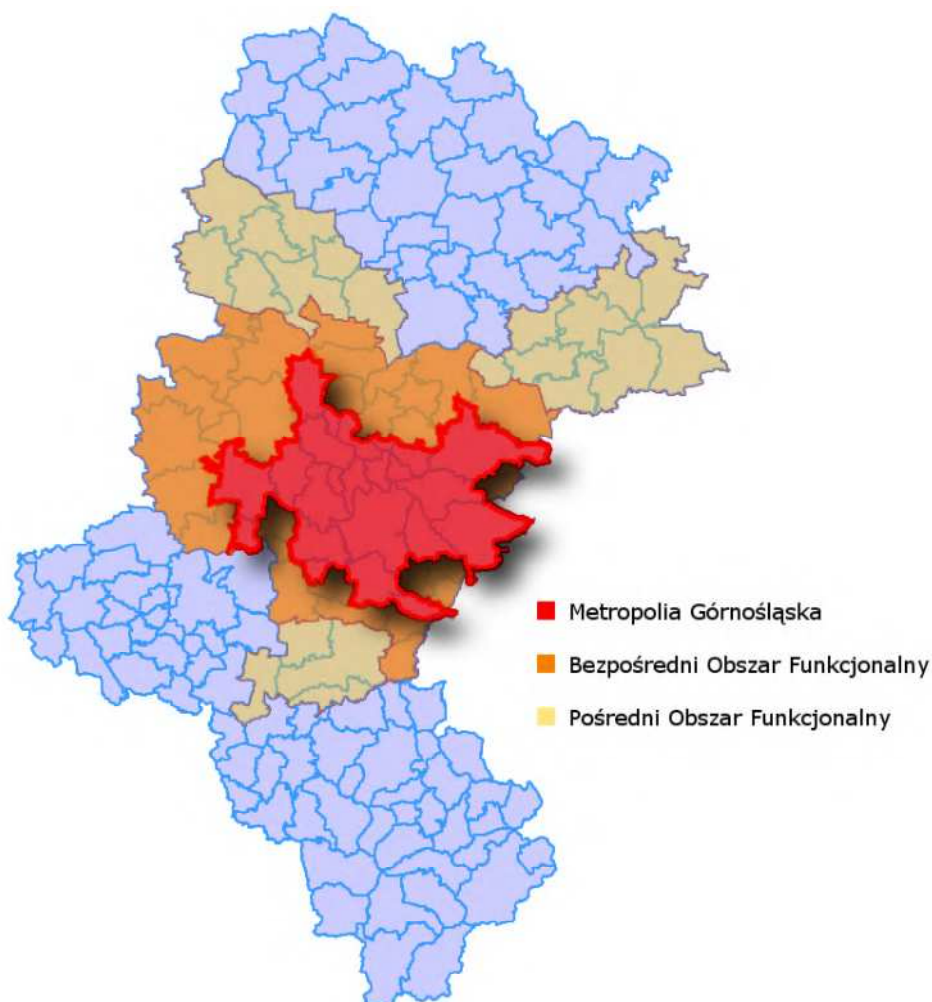
Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022

Rysunek 3. Powiązanie Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022 z innymi dokumentami.

4. ZINTEGROWANE I INNOWACYJNE PODEJŚCIA DO ROZWOJU TERYTORIALNEGO

W Strategii nie może zabraknąć ustosunkowania się do nowego, zintegrowanego podejścia do inwestycji oraz zarządzania wielopoziomowego, zgodnego z art. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. Podobnie w ramach RPOWSL zakłada się szerokie zastosowanie zintegrowanego podejścia terytorialnego. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) będą realizowane na terenie miast wojewódzkich i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie. W województwie śląskim, w ramach RPO, zintegrowane podejście terytorialne będzie wdrażane na obszarach funkcjonalnych czterech subregionów: Centralnego (ZIT) oraz Północnego, Południowego i Zachodniego (Regionalne Inwestycje Terytorialne), stanowiących - obszary polityki rozwoju regionu.

Rysunek 4. SC w ujęciu funkcjonalnym³

³ Źródło : Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Wersja V.1

Do sprawnego wdrażania projektów ZIT powołano na zasadzie partnerstwa Związek Subregionu Centralnego (ZSC) który jest dobrowolnym samorządnym stowarzyszeniem gmin i powiatów, powołanym dla wsparcia idei samorządności lokalnej, ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń, promocji osiągnięć oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji. W skład ZSC wchodzi 81 JST (jednostka samorządu terytorialnego) z terytorium SC (Subregion Centralny). Subregion Centralny tworzy 14 miast na prawach powiatu (tj. Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze) oraz 8 powiatów ziemskich (będziński, bieruńsko-lędziński, gliwicki, lubliniecki, mikołowski, pszczyński, tarnogórski, zawierciański) i zlokalizowane na ich terenie gminy.

Zgodnie z postanowieniami RPO, przy pomocy instrumentu ZIT, w oparciu o STRATEGIĘ ZIT, wsparcie skoncentrowane będzie na realizacji celów rozwojowych obejmujących następujące kierunki interwencji:

- zwiększenie potencjału inwestycyjnego na terenach brownfield,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z OZE,
- poprawę efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym,
- wzrost atrakcyjności transportu publicznego,
- zwiększenie ilości unieszkodliwionych odpadów,
- rozbudowę systemu oczyszczania ścieków,
- ochronę zasobów naturalnych,
- poprawę dostępu do usług społecznych oraz aktywizacja społeczno-gospodarcza na obszarach rewitalizowanych,
- zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zawodowego.

Kryterium wyboru przedsięwzięć do wsparcia w formule ZIT będzie ich zintegrowany charakter, kompleksowość i komplementarność. Wspierana będzie m.in. realizacja przedsięwzięć integrujących działania „miękkie” finansowane z EFS (Europejski Fundusz Społeczny) oraz działania inwestycyjne wspierane ze środków EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), w szczególności na rzecz zwiększenia spójności społecznej i rewitalizacji oraz poprawy dostępu i jakości usług edukacyjnych.

Zgodnie więc z nadrzędnym celem europejskiej polityki spójności Dąbrowa Górnicza będzie aktywnie współpracować z Podmiotami Subregionu Centralnego. Zintegrowane podejście pozwoli bowiem na skoordynowanie działań w różnych obszarach oraz umożliwi osiągnięcie lepszych efektów niż w przypadku inicjatyw indywidualnych.

5. RAPORT OTWARCIA DO AKTUALIZOWANEJ „STRATEGII ROZWOJU MIASTA: DĄBROWA GÓRNICZA 2022”

5.1. Wartości przyjętych wskaźników wg dostępnych danych – analiza obecnych wartości dla poszczególnych celów strategicznych.

Wskaźniki monitoringu : Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania.

Wskaźnik / Miernik	Stan wskaźnika dostępnych	wg danych	Dane wg stanu :	Źródło danych
Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych na 1 mieszkańca wg stanu ludności na 31.XII danego roku (wg wykonania dochodów na 31.XII danego roku).	1.128,85 zł		2014	Wydział Księgowo- Budżetowy
Dochody podatkowe z tytułu podatków i opłat lokalnych wg faktycznego wykonania.	162.126.121,24 zł		2014	Wydział Wymiaru, Ewidencji i Egzekucji Podatków
Podatek od nieruchomości – osoby prawne (stanowi składową dochodów podatkowych z tytułu podatków i opłat lokalnych wg faktycznego wykonania).	142.069.683,13 zł		2014	Wydział Wymiaru, Ewidencji i Egzekucji Podatków
Dochody budżetu jst na 1 mieszkańca w relacji do średniej województwa (%). (dochody budżetów gmin i miast na prawach powiatu).	Województwo śląskie – 100% Dąbrowa Górnicza w relacji do woj. śląskiego - 133,08%		2013	Główny Urząd Statystyczny
Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych na 1 mieszkańca wg stanu ludności na 31.XII danego roku (wg wykonania dochodów na 31.XII danego roku).	71,53 zł		2014	Wydział Księgowo- Budżetowy
Dotacje celowe na zadania własne i zlecone oraz programy unijne i inne środki (Dochody wg wykonania na 31 XII danego roku – średnia z lat 2007-2013)	82.643.673,12 zł		2014	Wydział Księgowo- Budżetowy

Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022

Wskaźniki monitoringu : Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych za priorytetowe.

Stosunek wydatków majątkowych do wydatków ogółem (wg wykonania wydatków na 31.XII danego roku).	51,83 %	2014	Wydział Księgowo-Budżetowy
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w przeliczeniu na 1 mieszkańca.	10.296,90 zł	2013	Główny Urząd Statystyczny
Liczba zintegrowanych węzłów przesiadkowych.	1	2014	Wydział Komunikacji i Drogownictwa
Podmioty gospodarki narodowej ogółem wpisane do rejestru REGON, w tym spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (sektor prywatny i publiczny).	12.389 w tym 155	2014	Główny Urząd Statystyczny
Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej ogółem. (Wg grup sekcji PKD 2007)	1174	2013	Główny Urząd Statystyczny
Wyrejestrowane z rejestru REGON Podmioty gospodarki narodowej ogółem. (Wg grup sekcji PKD 2007)	902	2013	Główny Urząd Statystyczny
Różnica : Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej ogółem / Wyrejestrowane z rejestru REGON Podmioty gospodarki narodowej ogółem.	272	2013	Główny Urząd Statystyczny
Liczba wypadków i kolizji drogowych.	- kolizje : 1.462 - wypadki: 112 Razem : 1.574	2014	Komenda Miejska Policji
Produkcja sprzedana przemysłu ogółem na 1 mieszkańca w zł (podmioty o liczbie pracowników > 9).	158.228 zł	2013	Główny Urząd Statystyczny
Liczba miejskich obiektów poddanych termomodernizacji.	Zakończono termomodernizację 3 obiektów miejskich Cel : 2020 r. zakończenie min. 6 termomodernizacji.	2014	Wydział Inwestycji Miejskich
Ilość wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę	767	2014	Wydział Urbanistyki i Architektury

Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022

Wskaźniki monitoringu : Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy.

Bezrobotni zarejestrowani ogółem, w tym powyżej 50 roku życia ogółem (XII danego roku).	Bezrobotni ogółem : 5.991 Bezrobotni powyżej 50 r.ż. : 1.900	2014	Powiatowy Urząd Pracy
Udział bezrobotnych zarejestrowanych poniżej 25 roku życia w liczbie bezrobotnych ogółem w % (XII danego roku)	9,43 %	2014	Powiatowy Urząd Pracy
Stopa bezrobocia w mieście/ stopa bezrobocia dla województwa śląskiego (dane XII danego roku).	10,8 % Dąbrowa Górnicza Województwo 9,6 %	2014	Powiatowy Urząd Pracy
Saldo migracji ogółem / saldo migracji na 1000 osób ogółem.	-291 / - 2,3	2013	Główny Urząd Statystyczny
Efektywność zatrudnieniowa programu staży.	50,6 %, W strategii wpisano wartość docelową w 2020 r. – 60%	2013	Powiatowy Urząd Pracy
Ilość dofinansowań / pożyczek przyznanych osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.	171 W strategii wpisano wartość docelową jako sumę w latach 2014 – 2020 – wartość 700	2013	Powiatowy Urząd Pracy
Efektywność zatrudnieniowa po szkoleniach organizowanych przez PUP.	48,9% W strategii wpisano wartość docelową w 2020 r. – 50%	2013	Powiatowy Urząd Pracy
Zdawalność egzaminów maturalnych w mieście na tle województwa i kraju.	DG – 74 % woj. śląskie – 71 % kraj – 71%	2014	Wydział Oświaty
Zdawalność egzaminów zawodowych w mieście na tle województwa - publiczne technika, zasadnicze szkoły zawodowe (% uczniów przystępujących do egzaminu, którzy uzyskali dyplom).	DG : - technika – 64,39% - ZSZ – 54,17 % woj. śląskie : - technika – 66,50 % - ZSZ – 68,48 %	2014	Wydział Oświaty
Ilość studentów w mieście, w danym roku akademickim.	9.247	2013/2014	Wydział Oświaty

Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022

Wskaźniki monitoringu : Poprawa jakości życia w mieście.

Liczba organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej zarejestrowanych na terenie Dąbrowy Górniczej, w tym liczba NGO (ang. non-governmental organizations, czyli organizacje pozarządowe) w DFOP (Dąbrowskie Forum Organizacji Pozarządowych)	DFOP: 71 Liczba zarejestrowanych na terenie DG: 277	2014	Biuro Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej
Liczba mieszkańców (pobyt stały i czasowy) na grudzień danego roku	121.734	2014	Wydział Spraw Obywatelskich
Ilość wydanych pozwoleń na budowę mieszkań i budynków	116	2014	Wydział Urbanistyki i Architektury
Odsetek budżetu JST/kwota środków przekazanych podmiotom społecznym (w podziale na środki przekazane w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, inicjatywy lokalnej, PZP (prawo zamówień publicznych)); liczba zadań zleconych przez JST podmiotom społecznym oraz liczba podmiotów społecznych realizujących zadania publiczne	Konkursy: kwota środków przekazanych NGO: 2 139 000,00 zł Mały grant: kwota środków przekazanych NGO: 42 456,00 zł Inicjatywa lokalna: kwota środków przekazanych NGO: 12 513,33 zł. liczba zadań zleconych przez JST podmiotom społecznym: 104 zadania liczba podmiotów społecznych realizujących zadania publiczne: 95 (dane na podstawie wyników konkursowych).	2014	Biuro Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej
Liczba konsultacji społecznych przeprowadzonych przez Gminę Dąbrowa Górnicza	5	2014	Biuro Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej
Liczba mieszkańców Dąbrowy Górniczej zaangażowanych w różne formy partycypacji (osoby głosujące w BP, liczba alertów zgłoszonych w danym roku w portalu naprawmyTo.pl, liczba osób biorących udział w konsultacjach).	24.467	2014	Biuro Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej

Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022

Wykrywalność ogólna KMP (Komenda Miejska Policji)	66,9 %	2014	Komenda Miejska Policji
Wykrywalność KMP Dąbrowa Górnicza w 7 kategoriach wybranych przestępstw	41,2 %	2014	Komenda Miejska Policji
Liczba uczestników imprez kulturalnych i sportowych: PKZ (Pałac Kultury Zagłębia), świetlice, DK (Dom Kultury) Ząbkowice, MBP (Miejska Biblioteka Publiczna), MMS (Muzeum Miejskie Sztygarka), CSiR (Centrum Sportu i Rekreacji). - PKZ (wraz ze świetlicami, DK Ząbkowice), - MBP, - MMS (odwiedzający MMS) - CSiR (biletowane)	PKZ - 83.540 MBP - 38.476 MMS – 16.951 CSiR - 44.169 RAZEM: 183.136	2014	Wydział Promocji, Kultury i Sportu
Liczba imprez kulturalnych i sportowych (Imprezy łącznie w PKZ, Klubach, Świetlicach i DK Ząbkowice, spotkania autorskie, pogadanki, odczyty, konkursy, wycieczki, lekcje biblioteczne, dyskusje nad książką itp.).	PKZ - 1069 MBP - 2486 MMS - 60 CSiR - 71 RAZEM: 3.686	2014	Wydział Promocji, Kultury i Sportu
Ilość wyrobów azbestowo - cementowych do usunięcia z terenu gminy Dąbrowa Górnicza zinwentaryzowanych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku	3.200 Mg	2014	Wydział Ekologii i Rolnictwa
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych : papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	19,06 %	2014 r.	Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
Ilość udzielonych dofinansowań przez gminę Dąbrowa Górnicza dla najemców lub właścicieli mieszkań, którzy dokonali zmiany systemu ogrzewania poprzez likwidację tradycyjnych pieców węglowych i kotłów c.o. na ogrzewanie proekologiczne.	167 dofinansowań na kwotę 297.358,41zł	2014 r.	Wydział Ekologii i Rolnictwa
Poziom PM10 w powietrzu (wg raportu rocznego).	40 µg / m ³	2014	Wydział Ekologii i Rolnictwa
Udzielone noclegi ogółem I-XII	28.148	2014	Główny Urząd Statystyczny
Ilość wyświetleń miejskiej strony internetowej (rocznie)	1.088.029	2014	Biuro Prasowe
Ilość korespondencji wpływającej na skrzynkę PeUP.	1.155	2014	Wydział Administracyjny

5.2. Benchmarking miast – wartości przyjętych wskaźników w wytypowanych miastach w porównaniu do Dąbrowy Górniczej

Wskaźnik/ miernik	Dąbrowa Górnicza	Tychy	Elbląg	Tarnów	Gorzów Wielkopolski	Płock	Rybnik	Jaworzno
Dochody budżetu (ogółem) na 1 mieszkańca <u>Dane 2013</u>	5772,31	4739,04	4229,97	4757,87	3838,54	5557,75	4436,68	4163,29
Udział wydatków inwestycyjnych gminy w wydatkach ogółem (%) <u>Dane 2013</u>	42,0	17,8	22,7	10,6	4,3	11,5	17,2	13,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego ogółem (%) <u>Dane 2014</u>	10,8 %	5,2 %	15,1 %	9,6 %	6,0 %	11,8 %	7,5 %	9,5 %
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%) <u>Dane 2013</u>	4,4	4,0	9,7	6,3	5,3	8,2	4,3	3,5
Saldo migracji na pobyt stały osób w wieku produkcyjnym na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym <u>Dane 2013</u>	- 32,6	-41,2	-37,1	-78,3	-16,9	-51,5	-49,7	- 34,6
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym <u>Dane 2013</u>	145	146	149	143	176	155	113	112
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym <u>Dane 2013</u>	11,4	12,4	10,7	11,6	16,1	11,8	11,2	9,8
Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców <u>Dane 2013</u>	18	17	36	35	34	32	21	15
Przestępstwa stwierdzone ogółem na 1000 mieszkańców <u>Dane 2013</u>	55,16	38,96	27,44	31,18	59,35	28,06	30,96	33,62

5.3. Podsumowanie – Raport otwarcia i stan miasta w 2015 r. w obszarach uznanych za priorytetowe.

I Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki

W pierwszym priorytecie szczególną uwagę poświęcono wzmacnianiu współpracy oraz tworzeniu warunków sprzyjających przedsiębiorczości, powstawaniu i wdrażaniu innowacji oraz wsparciu instytucjonalnym, służącym rozwojowi kapitału ludzkiego.

Poprzez realizację między innymi takich przedsięwzięć jak: utworzenie Banku Ziemi we współpracy z lokalnym i regionalnym biznesem oraz organizacjami gospodarczymi; utworzenie Parku Regionalnego, wspólnie z KSSE (Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna), na terenie inwestycyjnym Tucznawa; powołanie ośrodka przekwalifikowań zawodowych na bazie placówki RAPZ (Regionalna Agencja Promocji Zatrudnienia) przy ul. Sienkiewicza oraz kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych wsparte opracowanym miejskim systemem ulg i zwolnień podatkowych w sektorze przedsiębiorstw, możemy mówić o znaczącej dywersyfikacji struktury gospodarczej w mieście oraz o zwiększonej liczbie firm działających w sektorach nowoczesnej gospodarki. Nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych na 10 tysięcy mieszkańców z 998 w 2007r. do 1532 na koniec 2013r. W sumie obecnie lokalną gospodarkę tworzy 12 434 podmiotów gospodarczych (GUS, 2014).

Przedsięwzięcia zrealizowane przez podmioty gospodarcze w oparciu o Strategię m.in.: budowa Centrum Handlowego Pogoria oraz budynków centrum biurowego Galeria REDEN czy Pogoria „Residence”, skutkują zwiększeniem ilości miejsc pracy w sektorze usług. Dzięki zakończonym projektom wzmacniającym zdolności kreacyjne miejskiego środowiska edukacji takim jak: utworzenie w mieście wyższej uczelni zawodowej; doinwestowanie szkolnych pracowni komputerowych; stworzenie nowoczesnych laboratoriów językowych oraz konsekwentną realizację warsztatów oraz konkursów kreatywności i przedsiębiorczości dla ludzi młodych powstał impuls do lokowania w mieście inwestycji z zakresu BPO (ang. Business Process Outsourcing, czyli Outsourcing Procesów Biznesowych) czy SSC (ang. Shared Services Centers, czyli Centra Usług Wspólnych). Dzięki otworzonym oddziałom: ArcelorMittalServiceShareCentre czy Wipro Poland Dąbrowa Górnicza dołączyła do ścisłej czołówki miast rozwijających nowoczesne usługi. Oprócz wzmacniania lokalnej przedsiębiorczości miasto przyciąga kapitał zagraniczny. Liczba przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego wzrósł z 104 w 2007r. do 155 w 2014 r. Potwierdzeniem atrakcyjności inwestycyjnej jest przyznane w 2015r. 10 miejsce wśród polskich miast w rankingu fDi Intelligence (The Financial Times) za najlepszą strategię przyciągania inwestycji zagranicznych.

Zmiany w strukturze ludności Dąbrowy Górniczej dotyczą także wykształcenia, które w znaczącym stopniu można uznać za pozytywne. W latach 2002–2012 odsetek ludności z wykształceniem średnim i wyższym w populacji Dąbrowy 20+ zwiększył się z poziomu 49% do 60%, przy czym odsetek osób z wykształceniem wyższym w tym samym czasie wzrósł o 9%. Tendencję malejącą zaobserwowano natomiast w przypadku osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – odsetek mieszkańców legitymujących się kwalifikacjami na tym poziomie spadł z 25% do 23%.⁴

⁴ Raport z badań „Ocena kondycji ekonomicznej osób fizycznych i podmiotów gospodarczych miasta Dąbrowa Górnicza”, Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych.

Czynnikiem wzmacniającym priorytet jest dobra kondycja ekonomiczna miasta. W 2002 r. dochody własne w Dąbrowie Górniczej wyniosły 1144 zł (w przeliczeniu na jednego mieszkańca), a do 2012r. ich wartość wzrosła ponad dwukrotnie, przyjmując poziom 2795 zł na jednego mieszkańca. W każdym roku ta wartość była wyższa niż przeciętnie w miastach GZM (Górnośląski Związek Metropolitalny). Również udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem, jest istotnym czynnikiem wzmacniającym konkurencyjność gospodarczą miasta. Udział ten znacznie zwiększył się z 14% w 2010r. do 26% w 2012r. osiągając poziom 42 % w 2013r., przewyższając tym samym przeciętną wysokość wydatków inwestycyjnych w całym GZM.

Branżą, w której w 2012r. zatrudniano zdecydowanie najwięcej osób w Dąbrowie Górniczej było przetwórstwo przemysłowe (sekcja C) – 43% pracujących (w miastach GZM 21%). Jest to wciąż sektor dominujący pod względem zatrudnienia, dlatego tak ważne są dalsze działania na rzecz wspierania nowych gałęzi gospodarki, w perspektywie 2022 roku, szczególnie w zakresie przyjętych inteligentnych specjalizacji. W porównaniu do innych miast GZM liczba osób pracujących w sektorze usług rynkowych w łącznej liczbie pracujących jest nadal niższa. W 2012r. było to 28,57% pracujących z czego 600 osób zatrudnionych było w sektorze nowoczesnych usług biznesowych⁵.

Do najważniejszych zadań przed jakimi staje obecnie miasto jest rewitalizacja terenów przemysłowych i przestrzeni zdegradowanych w centrum miasta wraz z terenami dworca kolejowego i budynkami DEFUM oraz stworzenie instytucjonalnych warunków do wsparcia przedsiębiorczości wśród mieszkańców a także do dalszego rozwoju MŚP. Korzystniejsza bowiem niż w innych miastach GZM sytuacja dochodowa podmiotów z Dąbrowy Górniczej nie idzie jednak w parze z wyższym poziomem przedsiębiorczości mieszkańców. Notowana dla miasta stopa przedsiębiorczości tj. liczba podmiotów prywatnych w przeliczeniu na 1000 osób w wieku produkcyjnym, właściwie w każdym analizowanym roku jest nieco niższa niż średnia GZM. Różnice te są stosunkowo niewielkie i wahają się od 5 do 10 firm na 1000 mieszkańców.

Koniecznym zadaniem jest również obniżenie stopy bezrobocia rejestrowanego, ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych i osób 50+. Każdego roku analizowanego okresu stopa bezrobocia w Dąbrowie Górniczej była relatywnie wyższa niż w całym województwie śląskim (średnia). W 2007r. stopa bezrobocia wynosiła 11,6 %, a w 2014r. 10,8 %.

Dużym wyzwaniem wpływającym na rozwój przedsięwzięć w ramach tego priorytetu będzie wzrost potencjału kapitału ludzkiego. Niskie wartości przyrostu naturalnego oraz odpływ ludności z Dąbrowy Górniczej utrwalają niekorzystne tendencje tj. stopniowy ubytek liczby mieszkańców i ujemny przyrost rzeczywisty ludności, a w konsekwencji także starzenie się społeczności miasta i zmniejszanie potencjału zasobów pracy.

⁵ Raport z badań „Ocena kondycji ekonomicznej osób fizycznych i podmiotów gospodarczych miasta Dąbrowa Górnicza”, Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych.

II Integracja wspólnot lokalnych

Stworzenie Dąbrowy Obywatelskiej stało się wyzwaniem pierwszych lat funkcjonowania Strategii. Istotne wartości jak: wrażliwość społeczna i zdolność do kreowania partnerstwa zostały wzmocnione poprzez realizację takich przedsięwzięć jak: Organizacja Dąbrowskiego Forum Organizacji Pozarządowych (centrum społeczeństwa obywatelskiego); Stworzenie inkubatora NGO, Centrum Wolontariatu i Centrum Szkoleniowego NGO. Poprzez stałą realizację projektów mających na celu włączenie organizacji pozarządowych w życie miasta oraz w rozwój świetlic środowiskowych i klubów osiedlowych, a także szczególnie poprzez rozbudowę instytucji i procedur konsultacji społecznych wokół przedsięwzięć rozwojowych, w tym konsekwentną realizację budżetu partycypacyjnego, Dąbrowa Górnicza stała się liderem miast skutecznie wzmacniających mechanizmy i potencjał społeczeństwa obywatelskiego.

Potwierdzeniem podjętych działań było uhonorowanie miasta za inicjatywę „Obywatelska Dąbrowa”- Nagrodą Obywatelską Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. O potencjale tego priorytetu świadczy wzrost liczby organizacji pozarządowych w mieście wg REGON, wpisanych do BAZY NGO z 70 w 2007 roku do 98 na koniec 2013 roku. Podobnie liczba organizacji zrzeszonych Dąbrowskim Forum Organizacji Pozarządowych wzrosła z 43 w 2007r. do 71 do 2013r. Wzrasta również ilość zadań/projektów podejmowanych przez organizacje ze 100 w 2008r. do 123 w 2013r. Natomiast jeżeli chodzi o wysokość wydatków budżetowych na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi oraz ich procentowy udział w wydatkach ogólnych wartość ta pozostaje od 2011r. na podobnym poziomie ok. 0,51 %; w 2013r. osiągając poziom 3,6 mln złotych.⁶

Aktywność społeczna mieszkańców jest postrzegana poprzez frekwencję wyborczą oraz tzw. 1% podatku. W Dąbrowie Górniczej frekwencja w wyborach samorządowych rosła z poziomu 34,47 % w 2002r., 38,67 % w 2006r. do 41,87 % w 2014r. ⁷

Realizacja przedsięwzięć w tym priorytecie będzie przede wszystkim wpływała na wzrost potencjału kapitału społecznego oraz poprawę jakości życia w mieście. Koniecznym warunkiem stanie się szersze nawiązywanie współpracy społeczno-gospodarczej, szczególnie w aspekcie pobudzenia przedsiębiorczości społecznej. Ważne w budowaniu lokalnej społeczności będą działania na rzecz małych wspólnot lokalnych, pobudzające tożsamość i odpowiedzialność za współzrządzenie miastem.

Przedsięwzięcia i inicjatywy miejskie będą w jeszcze większym stopniu konsultowane z mieszkańcami wraz z dalszą promocją działań z zakresu aktywności obywatelskiej. Prawdziwym wyzwaniem będzie stworzenie nowych technik oraz mechanizmów finansowania Podmiotów Ekonomii Społecznej. Nacisk zostanie położony również na wspieranie powstawania spółdzielni socjalnych jako formy aktywizacji zawodowej, sprzyjającej włączeniu społecznemu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W budowie społeczeństwa obywatelskiego pomocny będzie przede wszystkim dostęp do szerokopasmowego Internetu. Dzięki zrealizowanym inwestycjom takim jak: Budowa bezprzewodowej miejskiej sieci komputerowej w ramach inwestycji: Rozwój Społeczeństwa

⁶ Opracowanie własne.

⁷ www.pkw.gov.pl.

Informacyjnego w Zagłębiu Dąbrowskim – Etap I, Etap II, Etap III, o wartości ponad 18, 6 mln zł, dofinansowanej w 85% ze środków RPOWSL na lata 2007-2013 zostały wykonane 24 publiczne punkty dostępu do Internetu, 53 kilometry nowoczesnej sieci światłowodowej oraz monitoring wizyjny.

Rozbudowa internetowego portalu miejskiego www.dabrowa-gornicza.pl jako centrum informacji miejskiej oraz pozostałych miejskich witryn ułatwiających dostęp do informacji oraz korzystanie z e-usług, powodują że mieszkańcy coraz częściej wybierają to źródło informacji. Gmina dysponuje SMS-owym systemem informacji/ostrzeżeń oraz aplikacją mobilną w ramach portalu NaprawmyTo.pl, gdzie w sumie obsługiwanych jest 40 kategorii zgłoszeń. Działa Miejski System Informacji Przestrzennej. Uruchomiona została Platforma SEKAP/ePUAP oraz zapłata należności w kasie automatycznej, czynnej 24 godziny (bez pobierania prowizji od wpłacającego). Wdrożenie karty e-usług realizowane będzie poprzez udział w wspólnym projekcie dwudziestu jeden gmin aglomeracji oraz KZK GOP - Śląska Karta Usług Publicznych ([ŚKUP](#)).

Największym wyzwaniem w ramach tego priorytetu będzie zwiększenie ilości, jakości oraz poziomu wykorzystania e-usług w społeczeństwie wraz z upowszechnieniem i promocją technologii cyfrowych w sprawnie funkcjonujących rejestrach publicznych, a także wdrożenie nowych technologii zwiększających bezpieczeństwo usług informatycznych.

III Atrakcyjność środowiska zamieszkania

Działania podjęte w tym priorytecie mają znaczący wpływ na zatrzymanie niekorzystnych trendów demograficznych. Na koniec 2014r. w Dąbrowie Górniczej zameldowanych było 121 734 mieszkańców, w porównaniu z rokiem 2008 gdzie odnotowano 127 686 osób zameldowanych (GUS). Ta tendencja spadkowa zanotowana została we wszystkich miastach Aglomeracji Górnośląskiej.

Na zmiany demograficzne w Dąbrowie Górniczej, zwłaszcza na zmniejszanie się liczby ludności miasta, zasadniczy wpływ mają także procesy migracyjne. W latach 2002–2012 saldo migracji dla Dąbrowy Górniczej zachowywało wartości ujemne, co oznacza że rokrocznie więcej osób wymeldowywało się z miasta, niż się w nim meldowało. Porównując jednak dane dotyczące procesów migracyjnych w Dąbrowie Górniczej z uśrednionymi danymi dla GZM, należy zwrócić uwagę, że w przypadku Dąbrowy Górniczej ujemne wskaźniki salda migracji były rokrocznie niższe. Niskie wartości przyrostu naturalnego oraz odpływ ludności z Dąbrowy Górniczej utrwalają niekorzystne tendencje tj. stopniowy ubytek liczby mieszkańców i ujemny przyrost rzeczywisty ludności, a w konsekwencji także starzenie się społeczności miasta. Dane wskazują na względnie stały udział osób w wieku przedprodukcyjnym wśród mieszkańców miasta (14% ogółu ludności w 2002r., 12% w 2007r. i 13% w 2012 r.) oraz niewielki spadek odsetka ludności w wieku produkcyjnym (72% w latach 2002 i 2007 oraz 69% w 2012r.). Jednakże dużym wyzwaniem dla środowiska zamieszkania będzie systematyczny wzrost udziału w ogóle ludności w przypadku osób w wieku poprodukcyjnym. W 2002 r. mieszkańcy powyżej 60. roku życia stanowili 14% ludności miasta, w 2007r. – 15%, zaś w 2012r. już 19%⁸.

⁸ Raport z badań „Ocena kondycji ekonomicznej osób fizycznych i podmiotów gospodarczych miasta Dąbrowa Górnicza”, Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych.

Poprawiła się średnia długość życia mieszkańców, ale także tym samym odnotowano wzrost liczby osób zagrożonych niepełnosprawnością i wykluczeniem społecznym, co wiąże się z nowymi kierunkami działania w Strategii.

Do najważniejszych zrealizowanych przedsięwzięć do 2014 roku w tym priorytecie można zaliczyć: Budowę Ośrodka Szkolno - Wychowawczego z Kompleksem Sportowym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych oraz wdrażanie systemów komunikacyjnych dla służb ratowniczych w Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego. Inne przedsięwzięcia strategiczne realizowane w trybie ciągłym mają na celu poprawę środowiska zamieszkania a należą do nich: rozbudowa monitoringu wizyjnego w mieście; wyznaczenie i przygotowanie terenów pod budownictwo rezydencjalne; budowa ekranów akustycznych w pasach drogowych; przebudowa drzewostanu w mieście; tworzenie użytków ekologicznych ochrona i odtworzenie wartości bonitacyjnej terenów rolnych oraz likwidacja dzikich wysypisk śmieci i dezazbestyzacja budynków mieszkaniowych i użyteczności publicznej.

Wzrósł poziom segregacji odpadów (z 340,48 Mg w 2005r do 5.545,66 Mg w 2013 r.) dzięki realizacji projektu, dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej pn. „Rozwój selektywnej zbiórki odpadów na terenie gmin Dąbrowa Górnicza, Siewierz i Sławków”, w ramach którego stworzono m.in. Gminne Centra Zbiórki Odpadów, tym samym podnosząc skuteczność selektywnej zbiórki odpadów.⁹ Największa w historii Dąbrowy Górniczej inwestycja polegająca na uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej, (całkowity koszt realizacji Projektu - etap I to ponad 507 mln zł, a wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej to ponad 253 mln zł) zdecydowanie poprawiła warunki zamieszkania oraz jakość przestrzeni.

Od 2008 roku wdrażany jest i corocznie aktualizowany Lokalny Program Rewitalizacji do roku 2020. W sumie w Programie ujęte jest 47 projektów. Do końca 2014 r. zakończono 23 projekty na kwotę przekraczającą 209,5 mln. zł.

Do ciągłej realizacji zaliczamy kompleksową modernizację przyszkolnej i miejskiej infrastruktury sportowej. Wykonano już modernizację infrastruktury przy obiektach: SP nr 3, SP nr 8, SP nr 18, ZS nr 1, SP nr 17, Zespole Szkół Sportowych, Zespole Szkół nr 2, Zespole Szkół nr 3, SP nr 20, SP nr 12, SP nr 25, Gimnazjum nr 9, SP nr 10, II LO, I LO, SP nr 2. Przebudowano i zmodernizowano obiekt sportowy przy ul. Konopnickiej 29. Powstały boiska wielofunkcyjne: LKS „Tęcza”, KS „Unia Ząbkowice”, na terenie ośrodka Centrum Sportów Letnich i Wodnych „Pogoria” oraz w dzielnicy Mydlice Południowe (przebudowa boiska przy ul. Legionów Polskich). Działania w zakresie modernizacji obiektów publicznych będą kontynuowane, z dużym naciskiem na infrastrukturę przedszkolną.

Jakość środowiska zamieszkania podnoszona będzie nadal poprzez dbałość o jakość środowiska naturalnego, w tym objętego przyrodniczą ochroną. Ilość obiektów chronionych (pomniki przyrody) zwiększyła się z 9, objętych ochroną w 2005 do 27 w 2013r.

Wdrażane programy zwalczające niską emisję oraz projekty podnoszące wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) wraz z wykorzystaniem systemów efektywnego zarządzania energią będą miały ogromny wpływ na osiągnięcie założeń Strategii.

⁹ Opracowanie własne

Duże znaczenie w tym priorytecie będą miały projekty związane z rewitalizacją przestrzeni publicznych, podejmowane w sposób partnerski, zintegrowany i kompleksowy ze szczególnym naciskiem na wsparcie społeczności lokalnych, poprzez realizację programów towarzyszących procesowi infrastrukturalnej odnowy. Przyczyni się to do poprawy bezpieczeństwa, jakości otoczenia, a także dostępu do edukacji oraz usług społecznych. Co prawda liczba osób objętych pomocą społeczną w mieście spadła z 7310 w 2007r. do 4241 w 2013r., ale nadal konieczne są działania włączające społecznie osoby wykluczone oraz wzmacniające bezpieczeństwo mieszkańców. Wskaźnik zagrożenia przestępczością ogółem na 10 tys. mieszkańców spadł z 413,6 w 2007r. do poziomu 328,15 w 2012r. natomiast stwierdzona liczba przestępstw od lat pozostaje na podobnym poziomie - 6098 (2005r.), 6497 (2012r.) 6629 (2013r.).¹⁰

Szczególnym wyzwaniem tego priorytetu będzie przede wszystkim poprawa dostępności do usług zdrowotnych, w tym szczególnie dla osób starszych. Rokrocznie zwiększa się zachorowalność na nowotwory złośliwe oraz zgony z powodu nowotworów i chorób układu krążenia.¹¹ Wraz z poprawą dostępności do usług publicznych kontynuowane będą działania zakresu ochrony środowiska oraz budownictwa mieszkaniowego, w tym komunalnego i socjalnego.

IV Różnorodność form aktywnego spędzania czasu wolnego

Atuty miejsca były czynnikiem szczególnie podkreślanym w zrealizowanych do tej pory przedsięwzięciach. Są to przede wszystkim: Budowa „Centrum Sportów Letnich i Wodnych - Pogoria” (projekt dofinansowany ze środków unijnych); budowa bazy ratownictwa wodnego; budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej w ramach „Pojezierza Dąbrowskiego”; wykorzystanie potencjału Pustyni Błędowskiej i Eurocampingu do rozwoju bazy agroturystycznej miasta; utworzenie centrum informacji turystycznej; rozbudowa oraz modernizacja istniejącej infrastruktury parkowej z uwzględnieniem stworzenia w Parku Hallera stałej infrastruktury dla organizacji kulturalnych i sportowych imprez plenerowych, Hali widowiskowo-sportowej CENTRUM oraz Aqua Parku Nemo-Wodny Świat, budowa obiektów sportowo – rekreacyjnych w tym w Parku Zielona; rozbudowa infrastruktury komunalnej wokół zbiorników Pogoria I, III, IV oraz budowa ścieżek i tras rowerowych.

Należy podkreślić, że te projekty zdecydowanie pozwoliły na osiągnięcie założonych celów, jakimi były wzrost odwiedzających miasto osób, przekładający się na korzystanie z infrastruktury hotelowej i tym samym determinujące jej rozwój. Liczba miejsc noclegowych jeszcze w 2005r. wynosiła 37 a w 2013r. już 342¹², z kolei liczba turystów korzystających z noclegu ogółem, wzrosła prawie dziesięciokrotnie z poziomu 1720 osób do 14 980 osób (w tym liczba zagranicznych turystów wzrosła ponad dwudziestokrotnie).

Nowo wybudowane lub zmodernizowane obiekty pociągnęły za sobą wzrost liczby organizowanych wydarzeń oraz uczestniczących w nich osób. Liczba imprez kulturalnych i sportowych w 2005r.

¹⁰ Dane Komendy Miejskiej Policji

¹¹ Wg opr. „Ochrona zdrowia w woj. śl. 2012 powiaty”

¹² Obiekty zbiorowego zakwaterowania- miejsca noclegowe ogółem według GUS

odnotowana była na poziomie 2097 a w 2013r. 3675. Podobnie jest z liczbą ich uczestników, która wzrosła w 2013r. o prawie 125 tysięcy w porównaniu z rokiem 2006r.¹³

Do sztandarowych przedsięwzięć już zrealizowanych w tym priorytecie zaliczamy „Przebudowę budynku Pałacu Kultury Zagłębia”. Łączna wartość inwestycji wyniosła ponad 70 mln zł.

Trwa realizacja przedsięwzięcia pn. rewitalizacja budynku przy ul. Kościuszki (dawne kino Ars), prowadzona przez inwestora prywatnego, która z pewnością podniesie atrakcyjność centrum miasta. Natomiast najważniejszym miejskim projektem rewitalizacyjnym dot. przestrzeni i obiektów kulturalnych będzie kompleksowa rewitalizacja zespołu „Sztygarka”.

Wykorzystanie w wizji miasta wyróżnika jakim jest „Przystań” kojarząca się z pojezierzem dąbrowskim, akcentuje silną kontynuację działań w tym priorytecie celem stworzenia unikalnego wizerunku i produktu markowego Dąbrowy Górniczej, opartego o walory naturalne i ekologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem Parku Zielona oraz rewitalizacji terenów nad zbiornikiem Pogoria I. Kontynuowane będą działania w zakresie wytyczania nowych ścieżek i szlaków rowerowych łączących miasto z atrakcyjnymi terenami przyrodniczymi w regionie oraz realizacji przestrzeni rekreacyjnych wokół zbiorników Pogoria.

Wzmocniony zostanie potencjał bazy kulturalnej poprzez modernizację najważniejszych obiektów, w tym Muzeum Miejskiego oraz placówek kulturalnych w różnych dzielnicach miasta.

V Sprawność transportu i komunikacji

Założeniem priorytetu była integracja miejskiego układu transportowo-komunikacyjnego z układem regionalnym i aglomeracyjnym, służąca zwiększeniu mobilności mieszkańców jak również wzrostowi lokalizacyjnej atrakcyjności miasta. Poprzez realizację takich przedsięwzięć jak: przebudowa skrzyżowania drogi 790 z ul. Koksowniczą; przebudowa wiaduktu drogowego w ciągu DK-94 (w ramach projektu przebudowy drogi DK 94 w Dąbrowie Górniczej) nad drogą 790; budowa obwodnicy Tucznawy (zadanie w ramach kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego Tucznawa, Etap I, Etap II, Etap III) ruch tranzytowy zyskał możliwość rozdziału od ruchu wewnętrznego oraz poprawił się komfort funkcjonowania przedsiębiorstw w strefie gospodarczej miasta. Co więcej największy, jak dotąd, w Polsce południowej teren inwestycyjny Tucznawa zyskał możliwość obsługi komunikacyjnej.

Zakup nowych, ekologicznych autobusów komunikacji miejskiej oraz współudział miasta w odnowie taboru tramwajowego poprawił standard obsługi pasażerów oraz jakość środowiska zamieszkania. Pozostałe zrealizowane przedsięwzięcia takie jak: przebudowa skrzyżowania przy Al. Piłsudskiego i Tysiąclecia; przebudowa skrzyżowania przy ul. Katowickiej i ul. Staszica; przebudowa ul. Strzemieszyckiej oraz budowa układu komunikacyjnego w Parku Hallera przede wszystkim poprawiły poziom bezpieczeństwa na drogach. Podobny skutek miało zwiększenie ilości punktów monitoringu wizyjnego z 4 w 2005 r. do 28 w 2013r. (dane Straż Miejska). Analizując dane

¹³ Opracowanie własne

statystyczne liczba wypadków i kolizji drogowych fluktuowała z 1718 w 2008r. poprzez 1920 w 2010r do 1541 w 2013r.¹⁴

Przedsięwzięcia, które są w fazie realizacji jak: budowa parkingów samochodowych wokół obszarów i miejsc rekreacji; organizacja bezpiecznych parkingów rowerowych w centrum miasta, przy urzędach oraz budynkach użyteczności publicznej oraz budowa lub wydzielenie dróg dla rowerów wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych miasta będą wpływać na wzrost dostępności obiektów oraz na poprawę jakości życia poprzez ograniczenie pyłów PM 10, przyczyniając się do zwiększenia mobilności oraz zrównoważenia miejskich systemów transportowych.

Dużym wyzwaniem pozostaje zwiększająca się liczba samochodów i oczekiwanie nowych miejsc parkingowych. Ilość pojazdów samochodowych na 10 000 mieszkańców wzrosła z poziomu 4140 w 2005r. do 6482 w 2013r., przy jednoczesnym spadku ilości przewożonych pasażerów z poziomu 25.100.000 w 2007r. do 17 300 157 pasażerów w 2013r. (dane KZK GOP). Niezbędna jest więc poprawa efektywności ekonomicznej oraz organizacji infrastruktury transportowej i parkingowej, aby zapewnić optymalne wykorzystanie już posiadanych zasobów i zneutralizować negatywne skutki takie jak zanieczyszczenie powietrza, hałas oraz obniżenie atrakcyjności przestrzeni miejskiej.

Istotne będzie dążenie do zmiany zachowań komunikacyjnych na rzecz ograniczenia indywidualnego transportu samochodowego. Do najważniejszych przedsięwzięć zaplanowanych w tym priorytecie jest promowanie zielonej (zrównoważonej) mobilności na terenie gminy Dąbrowa Górnicza oraz przebudowa wybranych układów komunikacyjnych. Z kolei wykonanie obwodnicy Tucznowy i skomunikowanie terenów inwestycyjnych bezpośrednio z drogą S1, pozwoli na dalsze wzmocnienie potencjału inwestycyjnego tego obszaru oraz odciąży wewnętrzny układ komunikacyjny miasta.

Konieczne będzie również położenie nacisku na rozwój nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych, stymulujących rozwój rozwiązań transportowych i je wykorzystujących.

¹⁴ Dane Komendy Miejskiej Policji (KMP)

6. CZĘŚĆ METODOLOGICZNA

Analiza strategiczna to postępowanie badawcze, którego celem jest z jednej strony ocena aktualnie realizowanej w mieście Dąbrowa Górnicza Strategii, z drugiej strony zaś wytyczenie możliwych kierunków dalszej działalności, w związku z zaobserwowanymi zmianami w bliższym i dalszym otoczeniu.

Analiza strategiczna koncentruje się głównie na funkcji diagnostycznej, odniesionej zarówno do czynników otoczenia, jak również rodzajów aktywności organizmu miejskiego. W mniejszym stopniu dotyczy restrukturyzacji i rozwoju. Funkcja diagnostyczna wskazuje, jakie są uwarunkowania zewnętrzne, w jakich dziedzinach może się rozwijać miasto i skutecznie rywalizować. Funkcja projekcyjna sprowadza się jedynie do przedstawienia ogólnego zarysu podstawowych wariantów przyszłych rozwiązań strategicznych, a także określenia inteligentnych specjalizacji w mieście. Analiza strategiczna nie zastępuje prognozowania i planowania działalności strategicznej, a jedynie wstępnie określa przyszłe strategie, mając na uwadze wyniki diagnozy.

Analiza strategiczna miasta Dąbrowa Górnicza została opracowana na podstawie zdefiniowanych, zmodyfikowanych na potrzeby specyfiki rozwoju regionalnego metod zarządzania strategicznego.

6.1. Struktura Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022

„Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” została opracowana zgodnie z zasadami modelu eksperckiego.

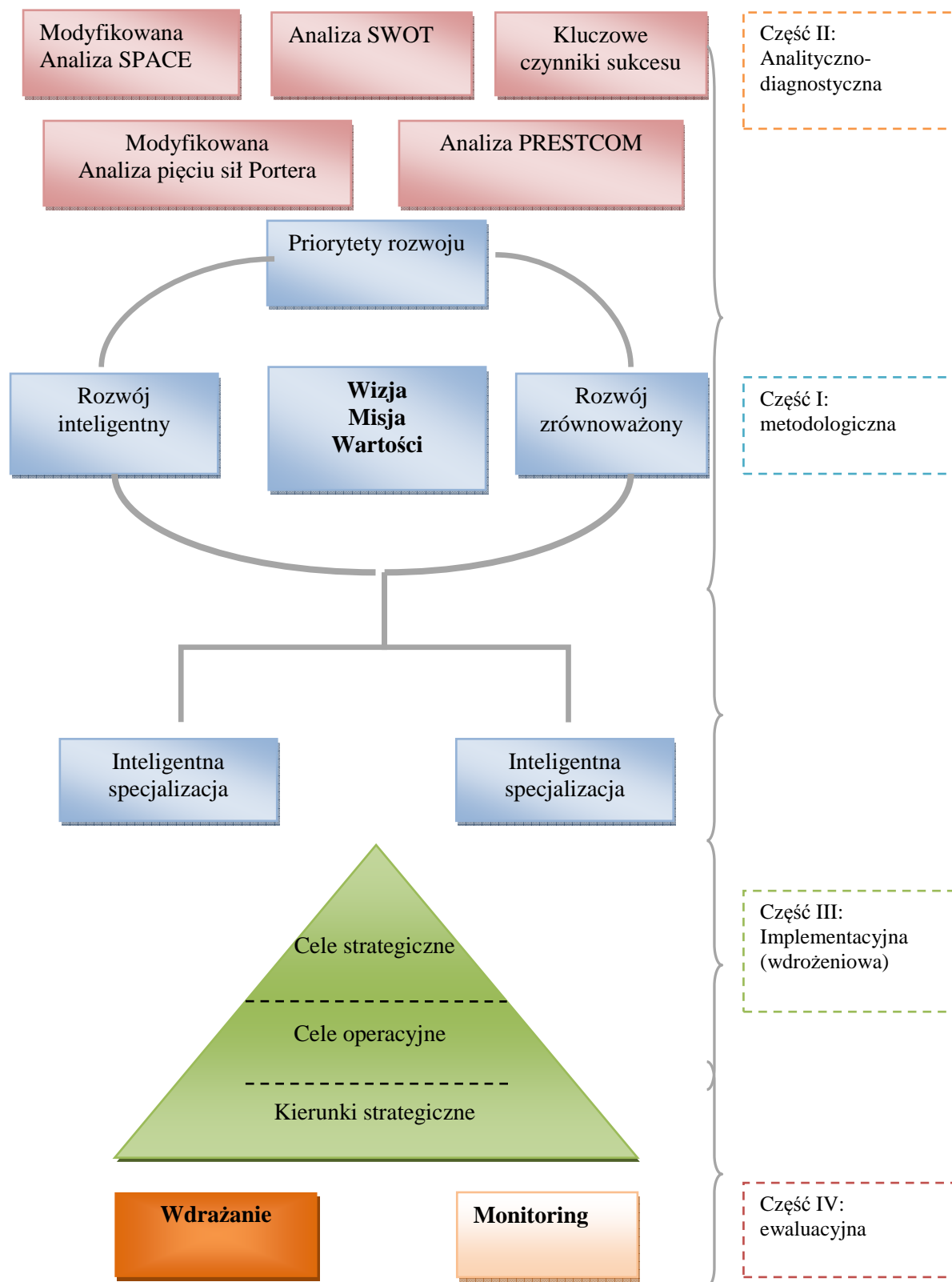
W ramach prac nad dokumentem zrealizowano:

- analizę istniejących w mieście dokumentów strategicznych,
- analizę danych zastanych,
- analizy strategiczne,
- spotkania warsztatowe.

Przygotowany proces konstruowania zaktualizowanego dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” obejmował kilka zasadniczych etapów takich jak:

- zdefiniowanie wizji oraz zaktualizowanie misji rozwoju Miasta Dąbrowa Górnicza,
- analizę i weryfikację zmian w zakresie zasobów wewnętrznych i tendencji zewnętrznych budujących pozycję strategiczną,
- określenie celów strategicznych, weryfikację celów operacyjnych i kierunków strategicznych,
- określenie założeń dla wdrażania i monitorowania celów strategicznych.

Poniższy schemat opisuje strukturę dokumentu i części składowe Strategii. Stanowi mapę czytania dokumentu strategicznego.

Rysunek 5. Struktura Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022.

Przy pracy nad aktualizacją dokumentu przyjęto następujące założenia:

- dokument „Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2020” jest dokumentem profesjonalnym metodologicznie; jego najważniejszą wartością pozostaje sposób opracowania dokumentu z szerokim udziałem różnych środowisk lokalnych, na zasadzie partnerstwa;
- wypracowane w ramach „Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2020” cele i kierunki rozwoju w znacznym stopniu pozostają aktualne, stąd aktualizację oparto na weryfikacji ich treści w kontekście nowych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych ze szczególnym uwzględnieniem nowych wartości przy opracowywaniu wizji i misji oraz aktualizacji przedsięwzięć, po dokonaniu ich bilansu;
- zwartej formy dokumentu oraz jego koncentracji na zagadnieniach stricte strategicznych;
- doboru jakościowego i ilościowego wskaźników mierzących główne cele strategiczne;
- wypracowania modelu wdrażania strategii w oparciu o skuteczność i efektywność realizacji w obszarach najważniejszych wyzwań dla miasta.

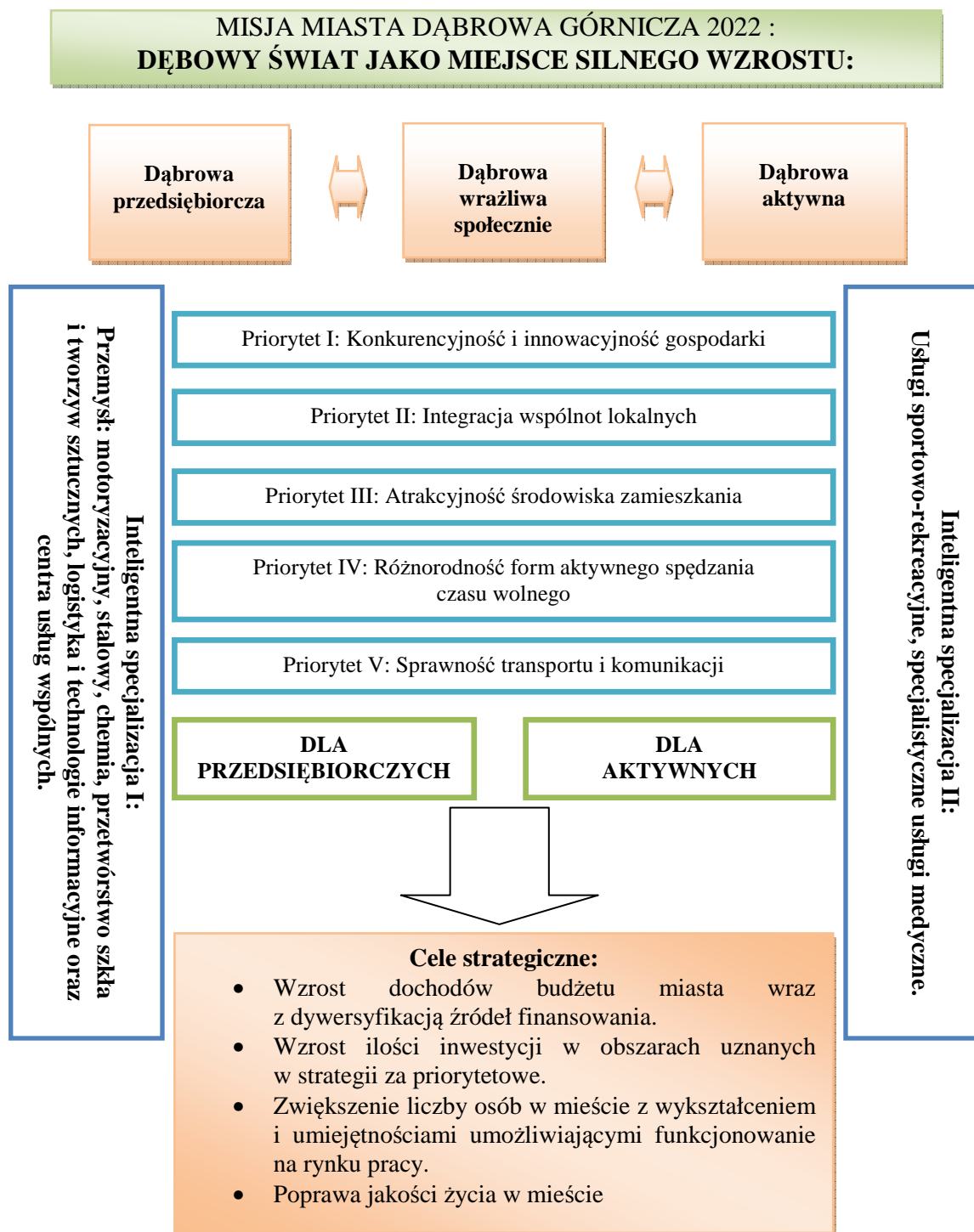
6.2. Wizja Miasta Dąbrowa Górnicza

Wizja i Misja Dąbrowy Górniczej zostały zdefiniowane uwzględniając najbardziej podstawowe wartości, mające wpływ na zrównoważony, inteligentny i sprzyjający włączeniu społecznemu rozwój miasta w trzech płaszczyznach: Dąbrowy Górniczej jako miasta przedsiębiorczego, Dąbrowy Górniczej jako miasta wrażliwego społecznie, odpowiadającego na potrzeby wszystkich interesariuszy oraz Dąbrowy Górniczej jako miasta wspierającego aktywny tryb życia. W każdym z tych obszarów zdefiniowane zostały kluczowe wartości miasta.

Rysunek 6. Wizja Miasta Dąbrowa Górnicza 2022.

6.3. Misja Miasta Dąbrowa Górnicza

Rysunek 7. Misja Miasta Dąbrowa Górnicza.

7. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA

W poniższym rozdziale prezentowane są syntetyczne wnioski wypływające z prowadzonych prac analityczno-badawczych.

7.1. Wnioski z analizy strategicznej

MODYFIKOWANA ANALIZA SPACE

Analizując wyniki stwierdzono, że pozycja konkurencyjna odniesiona do czynników zewnętrznych oraz wewnętrznych miasta wskazuje na strategię konkurencyjną. Oznacza ona wykorzystywanie szans i okazji oraz zrównoważony rozwój. Ukierunkowana jest na wykorzystywanie atutów miasta w zakresie posiadanej pozycji, zwłaszcza w obszarze logistyki, poszukiwania nowych inwestorów, pogłębienia segmentacji rynku. W zakresie wymiaru finansowego uwagę skupić należy na zwiększaniu atrakcyjności miasta dla inwestorów oraz na zrównoważonym planowaniu budżetu. Takie umiejscowienie strategii wiąże się z charakterem inteligentnych specjalizacji miasta.

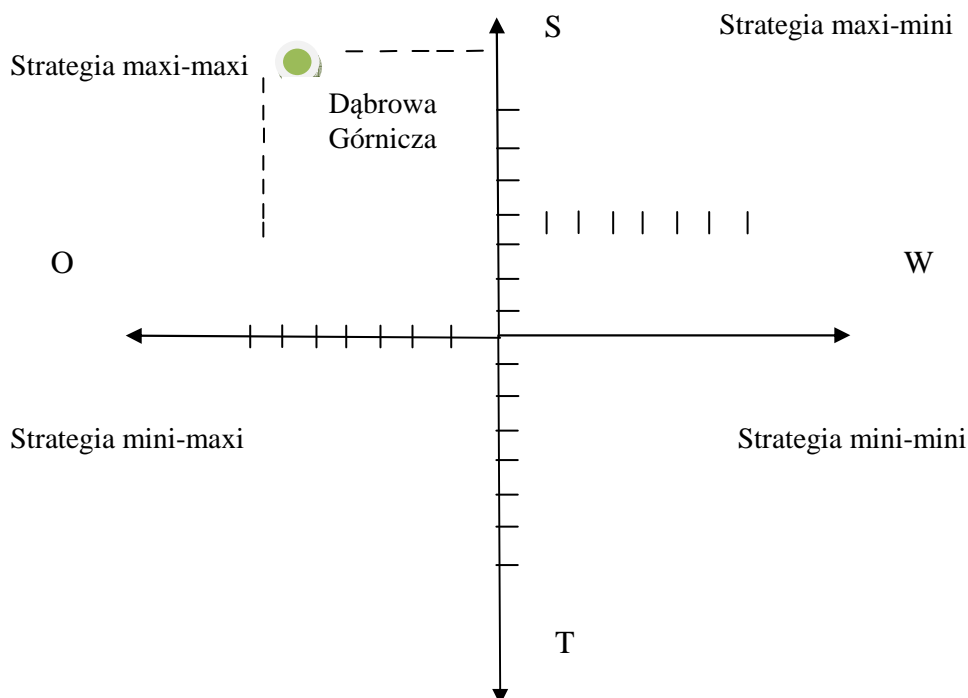
W przypadku Dąbrowy Górniczej mamy do czynienia z dużymi możliwościami rozwojowymi i tylko od jakości zarządzania miastem oraz realizacji założonych celów strategicznych zależy czy zostaną wykorzystane, czy nie. Nastawienie konserwatywne cechować się będzie większą ostrożnością przy podejmowaniu nowych wyzwań i kompleksową analizą nadarzających się okazji. Szczegółowa analiza strategiczna miasta z wykorzystaniem analizy Space wskazuje, że Dąbrowa Górnicza posiada dużą siłę konkurencyjną na tle innych miast ze względu na szczególnie korzystne usytuowanie, duży potencjał rekreacyjno-sportowy oraz dużą powierzchnię, która może służyć efektywnemu wykorzystaniu. Jednocześnie silne zlokalizowanie przemysłu wokół sektora hutniczego oraz odnowa myślenia w kategorii zarządzania technologicznego może kreować nowe perspektywy rozwojowe. Daje to istotną stabilność dla miasta w kategorii zrównoważonego inwestowania w jego rozwój. Również status miasta pozwala mu być atrakcyjnym w oczach potencjalnych inwestorów i odwiedzających go podmiotów z zewnątrz.

ANALIZA SWOT

Analiza pozwoliła skoncentrować uwagę na najważniejszych strategicznych czynnikach w każdej z czterech grup S – Strength (mocne strony), W – Weaknesses (słabe strony), O - Opportunities (szanse w otoczeniu), T- Treats (zagrożenia w otoczeniu). Identyfikacji szans i zagrożeń w otoczeniu dokonano przy wykorzystaniu metody 5 sił Portera oraz analizy PRESTCOM. Natomiast do określenia mocnych i słabych stron wykorzystano określone kluczowe czynniki sukcesu (KCS) oraz drzewa problemów.

Analiza SWOT wskazuje przewagę słabych stron nad silnymi oraz przewagę szans nad zagrożeniami dla miasta Dąbrowa Górnicza. Zalecaną strategią jest więc strategia prowadząca do dynamicznego wzrostu wartości miasta, polegająca na wykorzystaniu szans przy jednoczesnym poprawianiu czynników wewnątrz miasta (rozwój jakości zarządzania miastem).

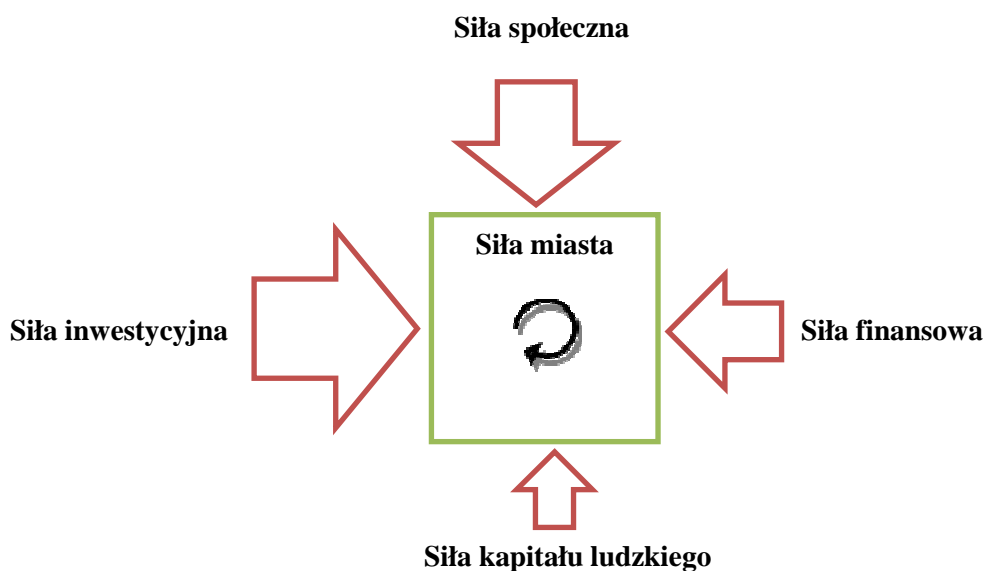
Poniższy schemat przedstawia charakter strategii, jaką powinno realizować miasto. Dokonując szczegółowej interpretacji analizy SWOT można stwierdzić, że miasto ulokowane jest w drugiej ćwiartce układu współrzędnych analizy SWOT w zależności szans i silnych stron. Oznacza to, że precyzyjne określenie celów strategicznych adekwatnych do posiadanego potencjału gwarantuje efektywne wykorzystanie możliwości tkwiących w mieście. Do podstawowych mocnych stron miasta można zaliczyć: usytuowanie gwarantujące połączenie z wszystkimi głównymi ośrodkami aglomeracyjnymi z południowej Polski, ogromny potencjał rekreacyjno-sportowy, dobrą kondycję finansową, możliwość współpracy kooperacyjnej z innymi miastami regionu Śląska. Silną stroną jest także baza ekonomiczna i przenikanie się przemysłu między poszczególnymi miastami regionu, co pozytywnie wpływa na migrację biznesu i ludności zostawiającej środki finansowe także w Dąbrowie Górniczej. Z drugiej strony silny sektor pozarządowy oraz aktywność lokalna mają wpływ na szereg inicjatyw sportowych, społecznych i kulturalnych. Do słabych stron zalicza się dużą ilość terenów poprzemysłowych, pokolejowych, wymagających rewitalizacji, w tym w centrum miasta oraz nieuregulowany stan prawny wielu nieruchomości a także niedostateczne skomunikowanie terenów rekreacyjnych. Wśród szans podkreślane są głównie: nowa perspektywa unijna, wzrost znaczenia markowych produktów Dąbrowy Górniczej w regionie oraz lokowanie nowych inwestycji na terenie gminy, w tym wzrost przedsiębiorczości wśród młodych osób. Jako zagrożenia postrzegane są: słaba infrastruktura kolejowa, bezrobocie wśród młodych, niekorzystne tendencje demograficzne oraz konkurencja ze strony miast Aglomeracji Górnośląskiej w zakresie polityki gospodarczej i mieszkaniowej.

MODYFIKOWANA ANALIZA MIASTA METODĄ 5 SIŁ PORTERA

Analiza realizowana była za pomocą specjalnie zmodyfikowanej na potrzeby badania jednostek samorządowych metody 5 sił Portera. Model 5 sił Portera dotyczy konkurowania i pozycji konkurencyjnej miasta (regionu) wobec innych miast (regionów). Pozwala ocenić pozycję konkurencyjną wobec takich potencjałów konkurowania jak:

1. Wartość finansowa.
2. Wartość inwestycyjna.
3. Wartość społeczną.
4. Wartość kapitału ludzkiego.

Rysunek 8. Siła poszczególnych sił oddziałujących na wartość miasta.

Na podstawie analizy 5 sił Portera zostały stworzone wykresy wpływu poszczególnych sił na wartość miasta. Wielkość pola na wykresie odzwierciedla siłę wpływu danego czynnika na pozycję konkurencyjną.

ANALIZA PRESTCOM

Jest to portfelowa metoda oceny makro otoczenia, w którym funkcjonuje miasto. Do czynników makro otoczenia miasta zalicza się czynniki: polityczne, społeczne, regulacyjne, ekonomiczne, konkurencyjne, organizacyjne i rynkowe. Wszystkie te czynniki kształtują zasadniczą płaszczyznę ustalania celów i zasad działania miasta, określając możliwości jego rozwoju i działania. Analiza zmian zachodzących w otoczeniu umożliwia także sformułowanie misji, wizji i celów miasta, znajdujących odzwierciedlenie w jej strategii.

Na podstawie przeprowadzonej analizy makro otoczenia można stwierdzić, że najważniejszymi jego czynnikami jest otoczenie polityczne i organizacyjne. Na otoczenie regionalne wpływ mają inwestorzy oraz źródła finansowania. Najmniejsze znaczenie ma oddziaływanie otoczenia konkurencyjnego. Wyniki oznaczają, że przewagi konkurencyjnej miasto Dąbrowa Górnicza powinno szukać wykorzystując swoje kluczowe czynniki sukcesu szczególnie atuty rekreacyjne miejsca oraz siłę społeczeństwa obywatelskiego, jak również inwestując w rozwój systemu zarządzania i realizację przedsięwzięć w oparciu o inteligentne specjalizacje.

Szczegółowa analiza PRESTCOM wskazuje na łatwą korelację między wąskimi specjalizacjami regionu a wąskimi specjalizacjami Dąbrowy Górniczej. Niewątpliwą siłą miasta jest także prężny ośrodek medyczny, wpisujący się w nowoczesne trendy województwa śląskiego. Prężnie działające uczelnie wyższe w mieście wzmacniają potencjał edukacyjny. Firmy zlokalizowane wokół przemysłu hutniczego oraz na terenach Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Sosnowiecko-Dąbrowskiej wdrażają innowacyjne rozwiązania oraz przyciągają kolejne, nowoczesne projekty.

7.2. Wyzwania miasta opracowane na podstawie szczegółowych analiz strategicznych

- **Demograficzne** – zmniejszająca się liczba mieszkańców, starzejące się społeczeństwo;
- **Gospodarcze** – spadająca liczba firm, mała liczba firm sektora MŚP, mała dostępność usług;
- **Przestrzenne** - zdegradowane tereny poprzemysłowe, brak aktywnie funkcjonujących przestrzeni miejskich;
- **Ekologiczne** – niska emisja, emisja pyłów przemysłowych, mało efektywne wykorzystanie odpadów;
- **Energetyczne** – niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i nowoczesnych systemów zarządzania energią;
- **Budżetowe** – wzrost wydatków bieżących;
- **Rynku pracy** – wzrastające bezrobocie, niskie wykorzystanie potencjału przedsiębiorczości i kreatywności;
- **Partycypacyjne** – brak zdolności do współpracy i zawiązywania partnerstw społecznych i gospodarczych;
- **Inwestycyjne** – spadek poziomu inwestycji zewnętrznych;
- **Jakości życia** – niska oferta usług dla mieszkańców, niska aktywność społeczna mieszkańców.

8. REKOMENDACJE STRATEGICZNE

8.1. Cel Strategii Rozwoju Miasta oraz nadrzędne cele strategiczne

Celem realizacji Strategii Dąbrowy Górniczej jest osiągnięcie założonego wzrostu wartości miasta oraz podniesienie jego konkurencyjności w regionie.

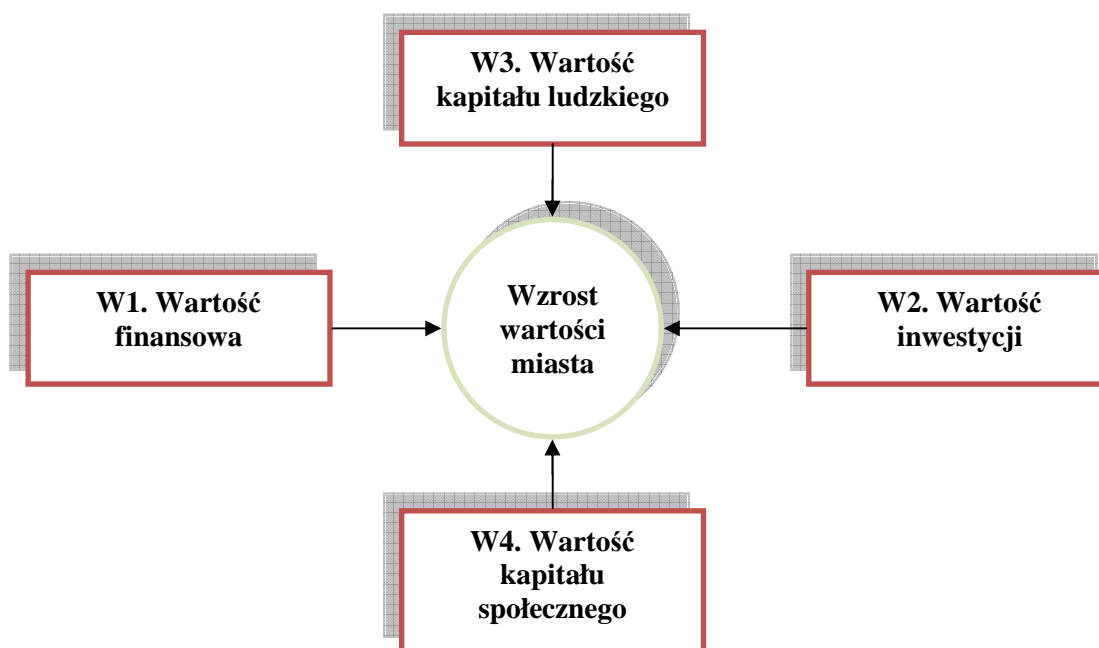
Osiągnięte zostanie to poprzez realizację *czterech celów strategicznych* przypisanych do czterech strumieni generowania wartości miasta:

- **Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania.**
(strumień: wartość finansowa),

- Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe. (strumień: wartość inwestycyjna),
- Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy (strumień: wartość kapitału ludzkiego),
- Poprawę jakości życia w mieście (strumień: wartość społeczna).

W mieście funkcjonującym wśród czynników zewnętrznych należy szybko podejmować decyzje w reakcji na zjawiska zachodzące w otoczeniu, mające wpływ na cztery istotne obszary funkcjonującego organizmu miejskiego.

Wartość miasta podzielona na cztery kategorie wartości powinna stać się przedmiotem systematycznej oceny i monitoringu, gdyż w ten sposób najlepiej można badać zmiany zachodzące w otoczeniu.

Rysunek 9. Cztery strumienie generowania wartości miasta.

W1 – Wartość finansowa – to suma zaplanowanych i zrealizowanych budżetów w okresie wyznaczonej prognozy strategicznej, powiększona o wartość zasobów miejskich stanowiących ich kapitał własny,

W2 – Wartość inwestycji – to zdolność miasta do przyciągania inwestycji zewnętrznych, powiększona o sumę własnych inwestycji,

W3 – Wartość kapitału ludzkiego – jest to potencjał kompetencyjny mieszkańców miasta pozwalający na znalezienie atrakcyjnej pracy, gwarantującej stabilność życiową i zawodową,

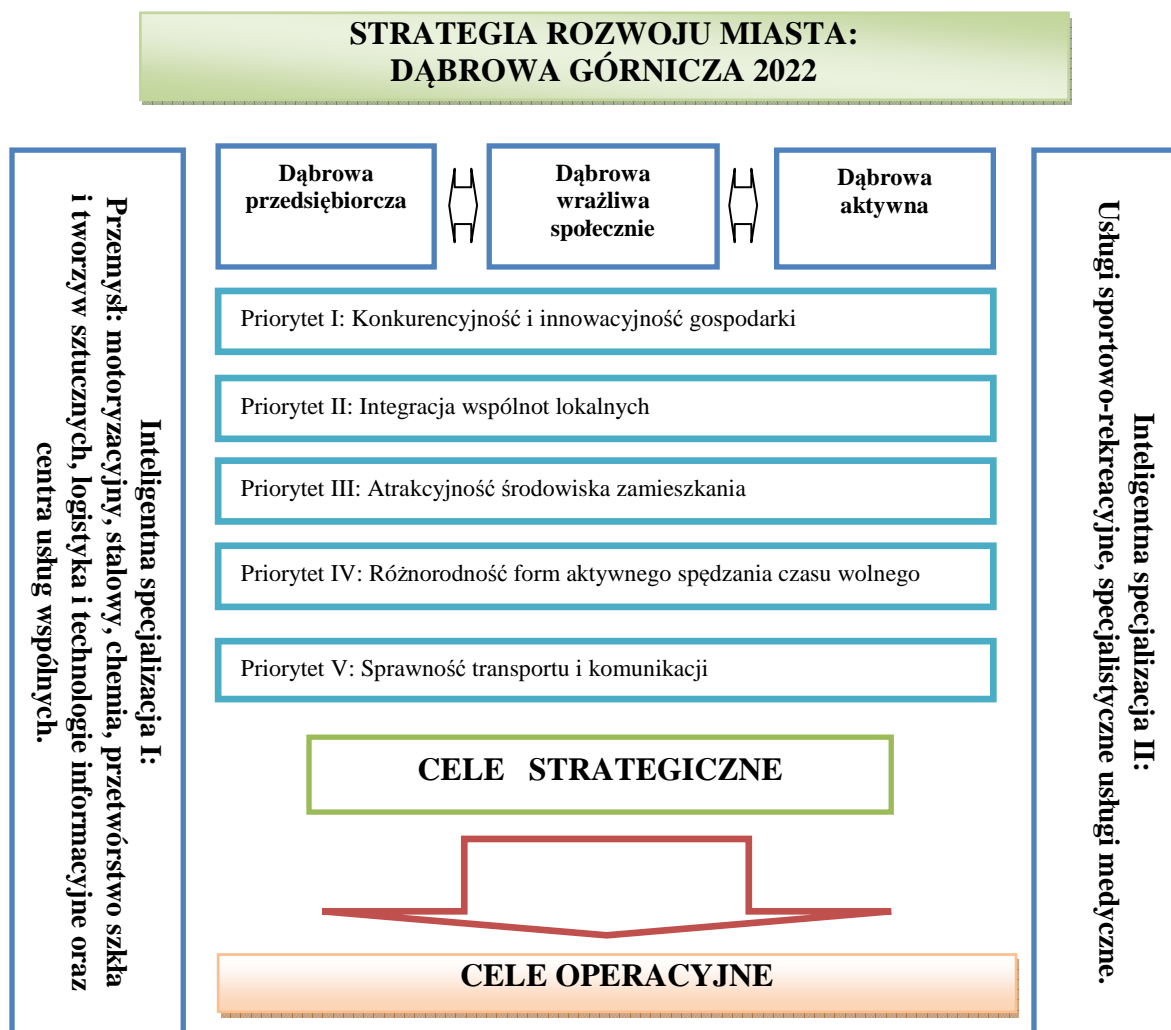
W4 – Wartość kapitału społecznego – jest to zdolność społeczności do efektywnej współpracy, budowy pozytywnych relacji, kreowania pozytywnych zależności międzyludzkich, w kierunku otrzymania akceptowalnego poziomu społeczeństwa obywatelskiego.

8.2. Konkurencyjność miasta – inteligentne specjalizacje

Konkurencyjność miasta warunkowana jest przez inteligentne specjalizacje, czyli takie obszary, które zostały zdefiniowane jako kluczowe w rozwoju Dąbrowy Górniczej. Zdefiniowano dwa bloki tematyczne inteligentnych specjalizacji:

- **przemysł: motoryzacyjny, stalowy, chemia, przetwórstwo szkła i tworzyw sztucznych, logistyka i technologie informacyjne oraz centra usług wspólnych,**
- **usługi sportowo-rekreacyjne, specjalistyczne usługi medyczne.**

Inteligentne specjalizacje wpisują się w wyznaczone priorytety strategiczne oraz wyznaczone podstawowe wartości.

Rysunek 10. Kluczowe obszary rozwoju miasta.

Dzięki takim założeniom uzyskano obraz obszarów, w których należy skoncentrować energię i środki oraz zmodyfikowano zapisy operacyjnych celów strategicznych.

8.3. Priorytety strategiczne miasta Dąbrowa Górnicza

PRIORYTET I: KONKURENCYJNOŚĆ I INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI

W oparciu o tradycje miasta, będą podejmowane działania zmierzające do podniesienia innowacyjności gospodarki i rozwoju miasta poprzez:

- wzmacnianie wytwórczego potencjału miasta,
- tworzenie silnych podstaw nowej gospodarki,
- rozwijanie edukacji, szkolnictwa wyższego i nauki,
- wykreowanie centrum miasta,
- wzmacnianie postaw przedsiębiorczych,

w celu przekształcenia Dąbrowy Górniczej, w miasto przedsiębiorcze o zdywersyfikowanej bazie ekonomicznej z dominacją sektora nowoczesnej technologii i usług.

PRIORYTET II: INTEGRACJA WSPÓLNOT LOKALNYCH

Dążąc do osiągnięcia stanu spójności społecznej i rozwoju miasta, zwracać należy szczególną uwagę na:

- wspieranie wszelkich form przedsiębiorczości społecznej,
- tworzenie społeczeństwa obywatelskiego,
- cyfryzację miasta,

w celu przekształcenia Dąbrowy Górniczej w miasto współpracujących ze sobą wspólnot lokalnych, wykazujące wysoki poziom spójności społecznej, ekonomicznej i terytorialnej.

PRIORYTET III: ATRAKCYJNOŚĆ ŚRODOWISKA ZAMIESZKANIA

Respektując tożsamość lokalną oraz dążąc do zwiększenia komfortu życia mieszkańców oraz wzrostu atrakcyjności środowiska zamieszkania zarówno dla odbiorców wewnętrznych jak i zewnętrznych główne działania dotyczyć będą :

- wspierania rozwoju mieszkalnictwa,
- przygotowania terenów pod budownictwo mieszkaniowe wraz z infrastrukturą,
- poprawy standardów związanych z bezpieczeństwem, zdrowiem i pomocą społeczną,
- tworzenia warunków wsparcia rodziny,
- wzrostu efektywności energetycznej miasta,
- podejmowania działań proekologicznych,

w celu przekształcenia Dąbrowy Górniczej w miasto o wysokiej jakości życia.

PRIORYTET IV: RÓŻNORODNOŚĆ FORM AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO

Ekspluatując naturalne walory środowiskowe i sukcesywnie zwiększając różnorodność produktów miasta adresowanych do różnych grup odbiorców, a także celem wykreowania indywidualnego i unikalnego wizerunku i produktu miasta, podjęte zostaną działania:

- pielęgnowanie historycznego dziedzictwa kulturowego miasta, w tym kultury poprzemysłowej,
- konserwacja, waloryzacja i udostępnianie zasobów środowiska przyrodniczego,
- wsparcie zróżnicowanej działalności w sferze sportu, turystyki i rekreacji,
- rozwijanie różnych form aktywności kulturalnej,

celem przekształcenia Dąbrowy Górniczej w miejsce zapewniające szczególnie dogodne warunki korzystania z różnorodnych form spędzania czasu wolnego.

PRIORYTET V: SPRAWNOŚĆ TRANSPORTU I KOMUNIKACJI

W celu zapewnienia rozwoju zrównoważonego, efektywnego i bezpiecznego systemu transportowego za podstawowe obszary interwencji należy uznać:

- poprawę wewnętrzmiejskiej obsługi transportowo-komunikacyjnej,
- rozwijanie powiązań z regionalno-aglomeracyjną siecią komunikacyjną,
- zwiększenie udziału aktywnych form mobilności (jazda rowerem, poruszanie się pieszo),

realizując zamiar przekształcenia Dąbrowy Górniczej w miasto dobrze skomunikowane z otoczeniem sąsiedzkim, regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

8.4. Mapa drogowa Strategii miasta Dąbrowa Górnicza

Mapa drogowa „Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” to narzędzie do operacjonalizacji dokumentu, służące do wskazania logiki czytania Strategii i wykorzystywania jej do osiągania założonych celów strategicznych.

8.4.1. Sposób interpretacji Strategii przedstawiony w jej mapie drogowej

Strategia Dąbrowy Górniczej oraz model zarządzania miastem to dwa kluczowe elementy służące do efektywnego zarządzania strategicznego miastem.

Model zarządzania miastem oparty jest na:

A) Trzech wartościach:

- Dąbrowa przedsiębiorcza
- Dąbrowa wrażliwa społecznie
- Dąbrowa aktywna

B) Czterech strumieniach generowania wartości:

- Wartość inwestycyjna
- Wartość finansowa
- Wartość kapitału społecznego
- Wartość kapitału ludzkiego

C) Pięciu priorytetach strategicznych wyznaczonych jako obszary interwencji i rozwoju miasta zgodnych ze zdiagnozowanymi potrzebami miasta:

- Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki
- Integracja wspólnot lokalnych
- Atrakcyjność środowiska zamieszkania
- Różnorodność form aktywnego spędzania czasu wolnego
- Sprawność transportu i komunikacji

Na podstawie przyjętych wartości, zidentyfikowanych strumieni generowania wartości oraz opierając się na pięciu priorytetach strategicznych zdefiniowane zostały:

A) Cztery kluczowe perspektywy strategiczne:

- Perspektywa inwestycyjna
- Perspektywa finansowa
- Perspektywa kapitału społecznego
- Perspektywa kapitału ludzkiego

oraz

B) Cztery cele strategiczne:

- Poprawa jakości życia w mieście
- Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy
- Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe
- Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania

Biorąc pod uwagę w/w perspektywy i cele strategiczne dokonano aktualizacji celów i kierunków oraz wyznaczono przedsięwzięcia o charakterze strategicznym.

Dla celów strategicznych zostały zdefiniowane wskaźniki służące do oceny efektywności i skuteczności dokumentu. Strategia została ponadto skorelowana w odniesieniu do zdefiniowanej wizji i misji Dąbrowy Górniczej.

Niniejsza Strategia jest dokumentem o dużej równowadze procesów. Kładzie nacisk na skuteczne i efektywne zarządzanie finansowe oraz realizację procesów inwestycyjnych, ale jednocześnie stawia na rozwój kapitału społecznego, zwiększający szansę dąbrowian na rynku pracy oraz akcentuje mocno partnerską współpracę oraz aktywność mieszkańców, skutkujące poprawą warunków i jakości życia w mieście.

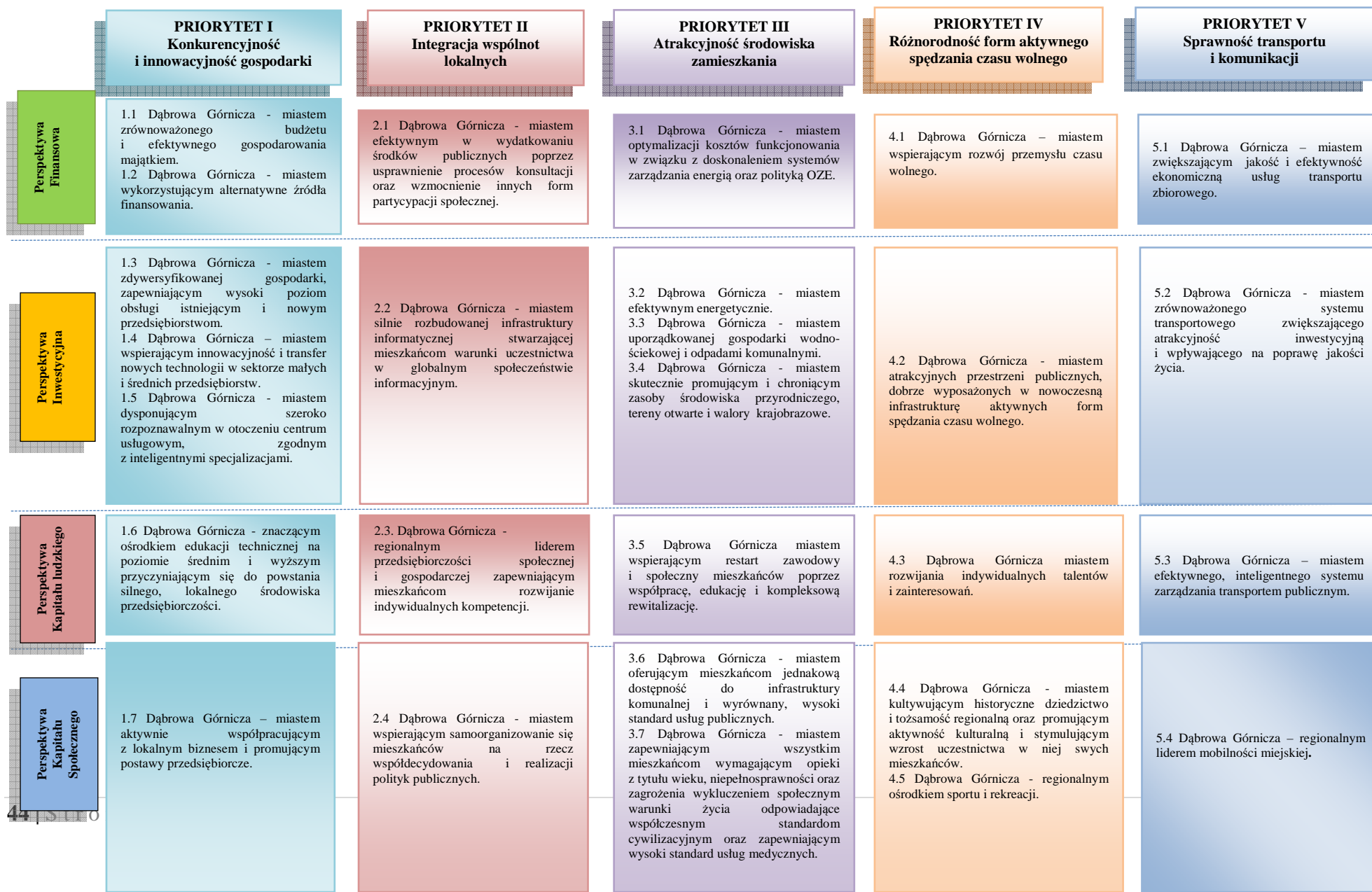
Zdefiniowane w Strategii cele wskazują priorytety samorządu lokalnego na najbliższe lata, ale stanowią równocześnie zaproszenie dla aktywnych podmiotów, działających w mieście, w sektorze naukowym, przedsiębiorstw oraz organizacji i stowarzyszeń do realizacji lub współrealizacji projektów, które przyczynią się do osiągnięcia założonych wartości.

8.4.2. Mapa Strategii miasta Dąbrowa Górnicza

Cele strategiczne w podziale na specjalizacje. Kolory oznaczają osadzenie danego celu w poszczególnych perspektywach.

PERSPEKTYWA FINANSOWA Cel strategiczny: Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania.	PERSPEKTYWA INWESTYCYJNA Cel strategiczny: Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w Strategii za priorytetowe.
PERSPEKTYWA KAPITAŁU LUDZKIEGO Cel strategiczny: Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy.	PERSPEKTYWA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO Cel strategiczny: Poprawa jakości życia w mieście.

MAPA STRATEGII MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

PRIORYTET I : Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki.

Cel operacyjny 1.1

Dąbrowa Górnicza - miastem zrównoważonego budżetu i efektywnego gospodarowania majątkiem.

Kierunek 1.1.1

Aktywne i skuteczne gospodarowanie zasobem terenów inwestycyjnych oraz majątkiem gminy.

Kierunek 1.1.2

Poprawa koordynacji i rozwijanie współpracy przy realizacji zadań publicznych.

Cel strategiczny 1

Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania.

**Perspektywa
Finansowa**

Cel operacyjny 1.2

Dąbrowa Górnicza – miastem wykorzystującym alternatywne źródła finansowania.

Kierunek 1.2.1

Skuteczna i efektywna realizacja projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w tym optymalne wykorzystanie instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Kierunek 1.2.2

Realizacja projektów partnerskich z wykorzystaniem zintegrowanego podejścia do zarządzania rozwojem gminy.

Cel strategiczny 1

Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania.

**Perspektywa
Finansowa**

Cel operacyjny 1.3

Dąbrowa Górnicza - miastem zdywersyfikowanej gospodarki, zapewniającym wysoki poziom obsługi istniejącym i nowym przedsiębiorstwom.

Kierunek 1.3.1

Rewitalizacja terenów poprzemysłowych i zdegradowanych pod nowe funkcje.

Kierunek 1.3.2

Tworzenie i infrastrukturalne zagospodarowanie stref gospodarczych szczególnie dla potrzeb działalności sektora MŚP.

Kierunek 1.3.3

Wielokierunkowe wspieranie rozwoju firm w sektorach gospodarki określonych w strategii jako inteligentne specjalizacje.

Kierunek 1.3.4

Tworzenie atrakcyjnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym umożliwienie dostępu do sieci szerokopasmowej oraz udogodnień w ramach e-usług publicznych.

Kierunek 1.3.5

Wspieranie budowy i rozwoju instytucji otoczenia biznesu w tym inkubatorów, parków naukowych oraz sieci współpracy w celu zwiększenia potencjału B+R+I.

Cel strategiczny 2

Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

**Perspektywa
Inwestycyjna**

Cel operacyjny 1.4

Dąbrowa Górnicza – miastem wspierającym innowacyjność i transfer nowych technologii w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.

Kierunek 1.4.1

Rozwijanie instytucji wspierania przedsiębiorczości i usprawnienie procedur obsługi przedsiębiorców i inwestorów.

Kierunek 1.4.2

Kreowanie finansowych instrumentów wspierania sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Kierunek 1.4.3

Wspieranie udziału małych i średnich przedsiębiorstw w sieciach współpracy.

Kierunek 1.4.4.

Wspieranie powstawania infrastrukturalnego i instytucjonalnego zaplecza dla rozwoju i absorpcji nowych technologii.

Cel strategiczny 2

Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

Perspektywa Inwestycyjna

Cel operacyjny 1.5

Dąbrowa Górnicza - miastem dysponującym szeroko rozpoznawalnym w otoczeniu centrum usługowym, zgodnym z inteligentnymi specjalizacjami.

Kierunek 1.5.1

Rewitalizacja centrum miasta poprzez wyznaczanie nowych funkcji i wspieranie projektów centrotwórczych.

Kierunek 1.5.2

Wykreowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych.

Kierunek 1.5.3

Działania na rzecz przebudowy i zagospodarowania dworca kolejowego wraz z otoczeniem.

Kierunek 1.5.4

Wspieranie rozwoju wyspecjalizowanych usług, w tym skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 2

Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

Perspektywa Inwestycyjna

Cel operacyjny 1.6

Dąbrowa Górnicza - znaczącym ośrodkiem edukacji technicznej na poziomie średnim i wyższym przyczyniającym się do powstania silnego, lokalnego środowiska przedsiębiorczości.

Kierunek 1.6.1

Dostosowanie kierunków kształcenia ponadgimnazjalnego do wymogów rynku pracy.

Kierunek 1.6.2

Odbudowa rangi zawodów technicznych i zwiększenie zainteresowania kształceniem w kierunkach technicznych.

Kierunek 1.6.3

Poprawa jakości kształcenia w szkołach również poprzez wspieranie kształcenia dualnego.

Kierunek 1.6.4

Unowocześnienie materialnej bazy edukacyjnej.

Kierunek 1.6.5

Wzmacnianie instytucji „uczenia się przez całe życie”.

Cel strategiczny 3

Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy.

Perspektywa Kapitału Ludzkiego

Cel operacyjny 1.7

Dąbrowa Górnicza – miastem aktywnie współpracującym z lokalnym biznesem i promującym postawy przedsiębiorcze.

Kierunek 1.7.1

Rozwijanie współpracy z przedstawicielami lokalnego biznesu.

Kierunek 1.7.2

Kształtowanie i rozwijanie umiejętności i postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców.

Kierunek 1.7.3

Zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, w szczególności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

Kierunek 1.7.4

Wspieranie powstawania nowych miejsc pracy, w tym samozatrudnienia mieszkańców.

Cel strategiczny 4
Poprawa jakości życia
w mieście.

Perspektywa
Kapitału
Społecznego

PRIORYTET II : Integracja wspólnot lokalnych

Cel operacyjny 2.1

Dąbrowa Górnicza - miastem efektywnym w wydatkowaniu środków publicznych poprzez usprawnienie procesów konsultacji oraz wzmocnienie innych form partycypacji społecznej.

Kierunek 2.1.1

Doskonalenie mechanizmów współpracy społeczności lokalnych z administracją publiczną w zakresie planowania strategicznego i współrządzenia miastem.

Kierunek 2.1.2

Rozszerzanie udziału organizacji pozarządowych w świadczeniu usług publicznych.

Cel strategiczny 1

Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania.

**Perspektywa
Finansowa**

Cel operacyjny 2.2

Dąbrowa Górnicza - miastem silnie rozbudowanej infrastruktury informatycznej stwarzającej mieszkańcom warunki uczestnictwa w globalnym społeczeństwie informacyjnym.

Kierunek 2.2.1

Zapewnienie dostępności oraz bezpieczeństwa infrastruktury informatycznej.

Kierunek 2.2.2

Budowa zintegrowanego systemu informatycznego miasta.

Kierunek 2.2.3

Zwiększenie ilości, jakości oraz poziomu wykorzystania miejskich usług elektronicznych (e-usług).

Cel strategiczny 2

Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

**Perspektywa
Inwestycyjna**

Cel operacyjny 2.3

Dąbrowa Górnicza - regionalnym liderem przedsiębiorczości społecznej i gospodarczej - zapewniającym mieszkańcom rozwijanie indywidualnych kompetencji.

Kierunek 2.3.1

Realizacja projektów edukacyjnych promujących przedsiębiorczość.

Kierunek 2.3.2

Rozwój zakorzenionej lokalnie przedsiębiorczości społecznej.

Kierunek 2.3.3

Aktywizacja mieszkańców Dąbrowy Górniczej w sprawach społecznych i tworzenie lokalnej infrastruktury dla działań w zakresie przedsiębiorczości społecznej i gospodarczej.

Kierunek 2.3.4

Wsparcie rozwoju infrastruktury podmiotów trzeciego sektora i ekonomii społecznej.

Cel strategiczny 3

Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy.

**Perspektywa
Kapitału
Ludzkiego**

Cel operacyjny 2.4

Dąbrowa Górnicza - miastem wspierającym samoorganizowanie się mieszkańców na rzecz współdecydowania i realizacji polityk publicznych.

Kierunek 2.4.1

Edukacja obywatelska, w tym: promowanie wiedzy o społeczeństwie obywatelskim, ekonomii społecznej oraz znaczeniu i funkcjonowaniu trzeciego sektora.

Kierunek 2.4.2

Rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

Kierunek 2.4.3

Aktywizacja społeczności lokalnych w partnerstwach, w tym: wypracowanie modelowych mechanizmów funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Dąbrowie Górniczej.

Cel strategiczny 4
Poprawa jakości życia
w mieście.

Perspektywa
Kapitału
Społecznego

PRIORYTET III : Atrakcyjność środowiska zamieszkania

Cel operacyjny 3.1

Dąbrowa Górnicza – miastem optymalizacji kosztów funkcjonowania w związku z doskonaleniem systemów zarządzania energią oraz polityką OZE.

Kierunek 3.1.1

Podnoszenie efektywności energetycznej jednostek budżetowych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Cel strategiczny 1

Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania.

**Perspektywa
Finansowa**

Cel operacyjny 3.2

Dąbrowa Górnicza - miastem efektywnym energetycznie.

Kierunek 3.2.1

Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego.

Kierunek 3.2.2

Działalność edukacyjna w zakresie racjonalnego wykorzystania energii.

Cel strategiczny 2

Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

**Perspektywa
Inwestycyjna**

Cel operacyjny 3.3

Dąbrowa Górnicza - miastem uporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej i odpadami komunalnymi.

Kierunek 3.3.1

Upowszechnianie racjonalnego gospodarowania wodą i segregacji odpadów komunalnych.

Kierunek 3.3.2

Działania zwiększające bezpieczeństwo dostawy wody pitnej wraz ze wzrostem parametrów jakościowych.

Kierunek 3.3.3

Ograniczenie powierzchniowych zanieczyszczeń gruntów i wód śródlądowych.

Kierunek 3.3.4

Wprowadzanie nowych technologii oczyszczania ścieków komunalnych i przemysłowych.

Kierunek 3.3.5

Upowszechnianie racjonalnej gospodarki wodami opadowymi.

Kierunek 3.3.6

Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej.

Kierunek 3.3.7

Doskonalenie usług.

Cel strategiczny 2

Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

**Perspektywa
Inwestycyjna**

Cel operacyjny 3.4

Dąbrowa Górnicza - miastem skutecznie promującym i chroniącym zasoby środowiska przyrodniczego, tereny otwarte i walory krajobrazowe.

Kierunek 3.4.1

Rekultywacja terenów przemysłowych i zdegradowanych.

Kierunek 3.4.2

Promocja i udostępnianie miejsc atrakcyjnych przyrodniczo, z zachowaniem dbałości o naturalne walory środowiska oraz bioróżnorodność obszarów.

Kierunek 3.4.3

Ochrona środowiska akustycznego oraz wzmocnienie działań na rzecz ochrony powietrza.

Kierunek 3.4.4

Eliminacja wyrobów azbestowych na terenie miasta.

Kierunek 3.4.5

Wspieranie inicjatyw na rzecz likwidacji niskiej emisji.

Kierunek 3.4.6

Wspieranie systemu obszarów chronionych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów ochrony ujęć wody.

Kierunek 3.4.7

Edukacja proekologiczna mieszkańców miasta.

Cel strategiczny 2

Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

**Perspektywa
Inwestycyjna**

Cel operacyjny 3.5

Dąbrowa Górnicza – miastem wspierającym restart zawodowy i społeczny mieszkańców poprzez współpracę, edukację i kompleksową rewitalizację.

Kierunek 3.5.1

Dostosowanie infrastruktury miejskiej oraz mechanizmów współpracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kierunek 3.5.2

Wspieranie restartu zawodowego wszystkich grup społecznych.

Kierunek 3.5.3

Kompleksowa aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem na obszarach rewitalizowanych.

Kierunek 3.5.4

Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania odpowiadającej potrzebom rynku pracy oraz kształtującej postawy przedsiębiorcze i kreatywne.

Kierunek 3.5.5

Wyrównywanie szans wejścia i powrotu na rynek pracy.

Cel strategiczny 3

Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy.

**Perspektywa
Kapitału
Ludzkiego**

Cel operacyjny 3.6

Dąbrowa Górnicza - miastem oferującym mieszkańcom jednakową dostępność do infrastruktury komunalnej i wyrównany, wysoki standard usług publicznych.

Kierunek 3.6.1

Ograniczenie procesu suburbanizacji poprzez podniesienie atrakcyjności mieszkaniowej Śródmieścia oraz osiedli zabudowy wielorodzinnej.

Kierunek 3.6.2

Rozbudowa infrastruktury bezpieczeństwa w osiedlach mieszkaniowych i przestrzeniach publicznych miasta.

Kierunek 3.6.3

Rewitalizacja terenów zdekapitalizowanego budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego.

Kierunek 3.6.4

Rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Kierunek 3.6.5

Przywracanie atrakcyjności i charakteru centrów dzielnic poprzez poprawę ich walorów wizualnych i funkcjonalną przebudowę wytypowanych do rewitalizacji obiektów publicznych.

Kierunek 3.6.6

Poprawa bezpieczeństwa publicznego.

Cel strategiczny 4

Poprawa jakości życia w mieście.

Perspektywa
Kapitału
Społecznego

Cel operacyjny 3.7

Dąbrowa Górnicza - miastem zapewniającym wszystkim mieszkańcom wymagającym opieki z tytułu wieku, niepełnosprawności oraz zagrożenia wykluczeniem społecznym warunki życia odpowiadające współczesnym standardom cywilizacyjnym oraz zapewniającym wysoki standard usług medycznych.

Kierunek 3.7.1

Rozwój mieszkalnictwa socjalnego przy ograniczeniu jego przestrzennej koncentracji w mieście.

Kierunek 3.7.2

Dostosowanie obiektów publicznych oraz ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kierunek 3.7.3

Wspieranie edukacji osób niepełnosprawnych.

Kierunek 3.7.4

Wspieranie rozwoju podmiotów w zakresie świadczenia usług wysokospecjalistycznych.

Kierunek 3.7.5

Poprawa jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych poprzez wspieranie rozwoju podmiotów działalności leczniczej

Kierunek 3.7.6

Wspieranie rozwoju placówek zapewniających opiekę długoterminową.

Kierunek 3.7.7

Rozwój usług wspierających funkcjonowanie rodziny.

Kierunek 3.7.8.

Rozwój usług na rzecz osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 4

Poprawa jakości życia w mieście.

Perspektywa
Kapitału
Społecznego

PRIORYTET IV : Różnorodność form aktywnego spędzania czasu wolnego

Cel operacyjny 4.1

Dąbrowa Górnicza – miastem wspierającym rozwój przemysłu czasu wolnego.

Kierunek 4.1.1

Intensyfikacja i racjonalizacja wykorzystania infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz kulturalnej.

Kierunek 4.1.2

Wspieranie rozwoju firm świadczących usługi w zakresie usług sportowo-rekreacyjnych oraz przemysłów kreatywnych wykorzystujących atrakcje i potencjał miasta.

Cel strategiczny 1

Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania

Perspektywa finansowa

Cel operacyjny 4.2

Dąbrowa Górnicza - miastem atrakcyjnych przestrzeni publicznych, dobrze wyposażonych w nowoczesną infrastrukturę aktywnych form spędzania czasu wolnego.

Kierunek 4.2.1

Rewitalizacja istniejącej infrastruktury parkowej oraz wykorzystanie atutów bioróżnorodności miasta do stworzenia oferty aktywnego spędzania wolnego czasu dla wszystkich grup wiekowych i społecznych.

Kierunek 4.2.2

Modernizacja bazy sportowo – rekreacyjnej i kulturalnej miasta wraz z aranżacją przestrzeni.

Kierunek 4.2.3

Przygotowanie terenów i wspieranie powstawania bazy obiektów w sferze turystyki, rekreacji i kultury.

Kierunek 4.2.4

Wspieranie zagospodarowania poprzemysłowych terenów pod usługi związane ze sportem, rekreacją i turystyką.

Kierunek 4.2.5

Modernizacja, rozwijanie i integracja systemu szlaków, ścieżek i infrastruktury rowerowej.

Cel strategiczny 2

Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

Perspektywa Inwestycyjna

Cel operacyjny 4.3

Dąbrowa Górnicza – miastem rozwijania indywidualnych talentów i zainteresowań.

Kierunek 4.3.1

Wspieranie indywidualnych inicjatyw kulturalnych.

Kierunek 4.3.2.

Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych promujących lokalnych twórców i liderów.

Kierunek 4.3.3

Tworzenie miejsc sprzyjających rozwijaniu talentów i zainteresowań.

Kierunek 4.3.4

Wspieranie kierunków kształcenia oraz różnych form edukacji związanych ze sportem, rekreacją, turystyką i kulturą oraz propagowaniem zdrowego trybu życia.

Cel strategiczny 3

Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy.

Perspektywa Kapitału Ludzkiego

Cel operacyjny 4.4

Dąbrowa Górnicza - miastem kultywującym historyczne dziedzictwo i tożsamość regionalną oraz promującym aktywność kulturalną i stymulującym wzrost uczestnictwa w niej swych mieszkańców.

Kierunek 4.4.1

Ochrona i promocja obiektów historycznego dziedzictwa kulturowego miasta.

Kierunek 4.4.2

Rewitalizacja obiektów zabytkowych i poprzemysłowych oraz ich adaptacja na nowe formy działalności.

Kierunek 4.4.3

Rozwój oferty kulturalnej.

Kierunek 4.4.4

Nawiązywanie i rozwijanie krajowej i międzynarodowej współpracy, w tym kulturalnej.

Kierunek 4.4.5

Promowanie i rozwijanie kultury czytelniczej.

Cel strategiczny 4

Poprawa jakości życia w mieście.

**Perspektywa
Kapitału
Społecznego**

Cel operacyjny 4.5

Dąbrowa Górnicza - regionalnym ośrodkiem sportu i rekreacji.

Kierunek 4.5.1

Rozwój i propagowanie sportu i aktywnego wypoczynku wśród różnych grup społecznych jako promowanie zdrowego trybu życia.

Kierunek 4.5.2

Zwiększenie różnorodności oferty miasta w zakresie aktywnych form spędzania czasu wolnego.

Kierunek 4.5.3

Stworzenie regionalnego ośrodka sportów wodnych.

Kierunek 4.5.4

Wykreowanie Dąbrowy Górniczej jako „Miasta Rowerowego”.

Kierunek 4.5.5

Promocja miasta jako miejsca aktywnego wypoczynku z wykorzystaniem atutów miejsca.

Cel strategiczny 4

Poprawa jakości życia w mieście.

**Perspektywa
Kapitału
Społecznego**

PRIORYTET V : Sprawność transportu i komunikacji

Cel operacyjny 5.1

Dąbrowa Górnicza – miastem zwiększającym jakość i efektywność ekonomiczną usług transportu zbiorowego.

Kierunek 5.1.1

Zwiększenie efektywności wykorzystania istniejącej infrastruktury i urządzeń dla transportu zbiorowego.

Kierunek 5.1.2

Ograniczenie uciążliwości transportu dla środowiska, w tym przede wszystkim zanieczyszczenia powietrza i hałasu komunikacyjnego.

Kierunek 5.1.3

Rozbudowa infrastruktury transportu zbiorowego wspierającej przedsięwzięcia warunkujące szybką realizację zamierzenia i uzyskanie usprawnień w transporcie zbiorowym miasta.

Kierunek 5.1.4

Rozwój efektywnych form obsługi transportem zbiorowym peryferyjnych dzielnic miasta.

Cel strategiczny 1
Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania.

Perspektywa Finansowa

Cel operacyjny 5.2

Dąbrowa Górnicza - miastem zrównoważonego systemu transportowego zwiększającego atrakcyjność inwestycyjną i wpływającego na poprawę jakości życia.

Kierunek 5.2.1

Redukcja zagrożeń motoryzacyjnych i problemów z parkowaniem.

Kierunek 5.2.2

Poprawa komunikacyjnej obsługi dzielnic peryferyjnych środkami transportu publicznego.

Kierunek 5.2.3

Rozwój sieci drogowej i transportowej wspierającej rozwój miasta.

Kierunek 5.2.4

Wdrażanie zintegrowanego systemu zarządzania ruchem w mieście.

Kierunek 5.2.5

Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym i komunikacji miejskiej.

Kierunek 5.2.6

Integracja miejskiego układu drogowego z układem krajowym i aglomeracyjnym oraz z układem dróg TEN-T.

Kierunek 5.2.7

Wspieranie rozwoju transportu kombinowanego.

Cel strategiczny 2
Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.

Perspektywa Inwestycyjna

Cel operacyjny 5.3

Dąbrowa Górnicza – miastem efektywnego, inteligentnego systemu zarządzania transportem publicznym.

Kierunek 5.3.1

Zorganizowanie sprawnego, zgodnego z oczekiwaniami mieszkańców systemu przemieszczania osób wewnątrz miasta i ułatwienie przemieszczania do i z obszarów zewnętrznych Aglomeracji Górnośląskiej.

Kierunek 5.3.2

Wspieranie rozwoju aglomeracyjnego systemu transportowo-komunikacyjnego.

Kierunek 5.3.3

Stymulowanie rozwoju gospodarczego miasta poprzez poprawę dostępności dla inwestorów i przyszłych pracowników stref aktywności gospodarczej.

Kierunek 5.3.4

Szerokie stosowanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Cel strategiczny 3
Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy.

**Perspektywa
Kapitału
Ludzkiego**

Cel operacyjny 5.4

Dąbrowa Górnicza – regionalnym liderem mobilności miejskiej.

Kierunek 5.4.1

Unowocześnienie systemu komunikacji publicznej i poprawa komfortu podróżowania.

Kierunek 5.4.2

Integracja miejskiego układu drogowego z układem ścieżek rowerowych, umożliwiających dojazd do kluczowych miejsc w mieście.

Kierunek 5.4.3

Integracja oraz zwiększenie rowerowego dostępu do komunikacji publicznej o znaczeniu aglomeracyjnym.

Kierunek 5.4.4

Działania informacyjno – promocyjne kultury mobilności w mieście.

Cel strategiczny 4
Poprawa jakości życia w mieście.

**Perspektywa
Kapitału
Społecznego**

8.5. Przedsięwzięcia strategiczne

8.5.1. Nabór propozycji przedsięwzięć

Model zarządzania zakłada realizację przedsięwzięć strategicznych, zgodnych z założonymi celami operacyjnymi, wpływającymi na wszystkie perspektywy wartości miasta:

- perspektywę wartości społecznej,
- perspektywę wartości kapitału ludzkiego,
- perspektywę wartości inwestycyjnej,
- perspektywę wartości finansowej.

Zakłada się okresowy nabór propozycji przedsięwzięć priorytetowych o kluczowym znaczeniu dla rozwoju miasta oraz tych, których realizacja w znaczący sposób będzie miała wpływ na realizację celów strategicznych, wskazanych w „Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022”, w ramach określonych środków finansowych, w budżecie realizującego zadanie oraz przy uwzględnieniu zasady partnerstwa. Do każdego przedsięwzięcia musi zostać opracowana Karta Realizacji Przedsięwzięcia.

Propozycje przedsięwzięć priorytetowych mogą być zgłaszane i wdrażane w szczególności przez :

- organy gminy,
- wydziały i biura Urzędu Miejskiego oraz jednostki podległe,
- jednostki publiczne, odpowiedzialne za realizację pozostałych zadań w mieście,
- przedsiębiorców i przedsiębiorstwa,
- jednostki naukowe, szkoły i uczelnie wyższe,
- organizacje pozarządowe.

Propozycje przedsięwzięć, realizujące nadrzędne cele strategiczne, powinny spełniać następujące kryteria:

- co najmniej miejska skala oddziaływania przedsięwzięcia,
- wpływ na atrakcyjność i konkurencyjność miasta (w tym wpływ na sytuację społeczno – gospodarczą, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej regionu lub poprawę dostępności komunikacyjnej),
- minimalna wartość przedsięwzięcia infrastrukturalnego 5 mln PLN.

W przypadku projektów tzw. miękkich, przedsięwzięcia nie muszą spełniać kryterium minimalnych nakładów finansowych, jednakże w istotny sposób muszą przyczynić się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii.

Ostateczną decyzję o włączeniu przedsięwzięcia / inicjatywy do listy priorytetowych przedsięwzięć strategicznych, po ocenie zgłoszonego projektu oraz po przeanalizowaniu możliwości jego realizacji, podejmuje na wniosek Prezydenta Miasta, Rada Miejska w formie Uchwały aktualizującej dokument.

Projekty i przedsięwzięcia, których wartość przekracza 5 mln PLN, wpisane do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015 – 2020 oraz zgodne z przyjętymi zapisami strategicznymi, zostały wpisane na listę priorytetowych przedsięwzięć strategicznych. W dużej części stanowią one realizację podjętych już zobowiązań inwestycyjnych lub realizację przyjętych strategii i programów, w tym STRATEGII ZIT.

Jednocześnie zapraszamy do współpracy przy realizacji przedsięwzięć: właścicieli i zarządców nieruchomości, firmy działające na rynku nieruchomości, agencje rozwoju lokalnego, przedsiębiorców, kadrę naukową, uczelnie wyższe, szkoły wszystkich szczebli, absolwentów szkół wyższych oraz ponadgimnazjalnych, szpital miejski oraz sektor usług medycznych, nowych inwestorów, jednostki sektora kultury, sportu i rekreacji, twórców i artystów lokalnych, organizacje sektora NGOs, jednostki podległe, instytucje wspierające mieszkańców w procesach szeroko pojętej rewitalizacji oraz aktywizacji zawodowej oraz wszystkich mieszkańców Dąbrowy Górniczej i gmin sąsiednich.

8.5.2. Wykaz przedsięwzięć strategicznych

PRIORYTET I : Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki

- Kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego w Tucznawie: etap IV.
- Kompleksowe przygotowanie terenów poprzemysłowych na potrzeby działalności gospodarczej Hałda Jadwiga oraz Kazdębie.
- Przygotowanie terenu inwestycyjnego przy ul. Storczyków pod działalność usługową.
- Rewitalizacja terenów poprzemysłowych i zdegradowanych, w tym terenów po KWK Paryż.
- Kompleksowa rewitalizacja obszaru centrum miasta w sąsiedztwie Pałacu Kultury Zagłębia pod nowe funkcje z uwzględnieniem budynków, obiektów i elementów poprzemysłowych DFO DEFUM.
- Rewitalizacja terenów wokół dworca kolejowego w centrum miasta i stworzenie w jego rejonie nowoczesnego punktu przesiadkowego powiązanego z usługami, rekreacją i kulturą.
- Miejski system ulg i zwolnień podatkowych w sektorze przedsiębiorstw.
- Organizacja punktu konsultacyjnego - centrum wsparcia przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem wdrażania innowacji i nowych technologii dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw.
- Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości ze wskazaniem w obszarach wąskich specjalizacji miasta oraz usług i przemysłów kreatywnych.
- Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w Dąbrowie Górniczej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów rewitalizowanych.
- Wspieranie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia, szczególnie na terenie obszarów rewitalizowanych Dąbrowy Górniczej.
- DG Networking - system wsparcia dla MMSP na terenie Dąbrowy Górniczej.
- Organizacja warsztatów i konkursów kreatywności dla ludzi młodych.
- Realizacja projektów mających na celu doskonalenie kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy.
- Kształcenie zawodowe na miarę XXI wieku - wyposażenie i doposażenia oraz remonty pracowni praktycznej nauki zawodu w dąbrowskich szkołach zawodowych.

PRIORYTET II : Integracja wspólnot lokalnych

- Stworzenie modelu aktywizacji mieszkańców Dąbrowy Górniczej w oparciu o nowe techniki oraz narzędzia partycypacji społecznej i obywatelskiej.
- Rozwój dąbrowskiego modelu współpracy z zastosowaniem mechanizmów współdziałania administracji publicznej z podmiotami społecznymi.
- Stworzenie systemowych rozwiązań w zakresie ekonomii społecznej w Dąbrowie Górniczej:
 - uruchomienie systemu pożyczkowo-poręczeniowego dla Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES),
 - opracowanie możliwości finansowania nowopowstających PES,
 - stworzenie procedury dot. klauzul społecznych oraz zlecania zadań PES w trybie PZP (Prawo zamówień publicznych).
- Prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjno-promocyjnych dot. wolontariatu, aktywności społecznej i obywatelskiej, a także działalności w III sektorze.
- Kreowanie społecznie odpowiedzialnego terytorium.
- Rozwój, promocja i podniesienie poziomu dojrzałości e-usług publicznych, w tym szczególnie:
 - zwiększenie zdolności instytucjonalnej i skuteczności administracji poprzez rozwój usług publicznych na bazie „Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej, Miasto Dąbrowa Górnicza”, rozbudowę mechanizmów interaktywnej administracji i otwartego urzędu,
 - wdrożenie wysokiej interoperacyjności systemów informatycznych i rejestrów publicznych,
 - zwiększenie profesjonalizmu i mobilności podaży informacji oraz otwartych treści i usług do ponownego wykorzystania,
 - wprowadzenie e-usług w zakresie sporządzania wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - rozwój e-usług w oparciu o digitalizację zasobów i opatrywanie ich metadanymi wraz z budową aplikacji usprawniającej proces obsługi określonych grup interesariuszy.
- Zwiększenie dostępności i niezawodności infrastruktury teleinformatycznej.
- Wdrażanie nowych technologii zwiększających bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych.
- Wdrażanie metodycznego podejścia w zakresie dostarczania usług informatycznych w oparciu o ISO 20 000.
- Wdrażanie metodycznego podejścia w zakresie rozwoju usług informatycznych w oparciu o PRINCE2.
- Budowa Centrum Usług Wspólnych świadczących usługi informatyczne na rzecz jednostek oświatowych i innych jednostek miejskich.
- Wzmocnienie kompetencji i roli jednostek pomocniczych (Rad Dzielnic) w Dąbrowie Górniczej.
- Utworzenie Centrum Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej.

PRIORYTET III : Atrakcyjność środowiska zamieszkania

- Rozbudowa monitoringu wizyjnego w mieście.
- Rozbudowa monitoringu radiowo – telefonicznego.
- Przebudowa i termomodernizacja placówek oświatowych w szczególności:
 - Przebudowa i termomodernizacja Pawilonu D w Zespole Szkół Nr 3,

- Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Nr 20,
- Rozbudowa i termomodernizacja Zespołu Szkół Sportowych,
- Adaptacja pomieszczeń po Zespole Szkół Specjalnych nr 5 ul. Mireckiego 28 w Dąbrowie Górniczej na potrzeby Żłobka Miejskiego,
- Rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych im. Michała Spisaka,
- Przebudowa i termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 26 im. Marii Konopnickiej
- Rozbudowa i termomodernizacja Przedszkola nr 11,
- Przebudowa i termomodernizacja Przedszkola nr 34.
- Remont i rozbudowa infrastruktury wychowania przedszkolnego.
- Dezazbestyzacja budynków mieszkaniowych i użyteczności publicznej.
- Tworzenie miejskiego zasobu mieszkań socjalnych i komunalnych, w tym budowa budynków mieszkalnych na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza.
- Rewitalizacja wybranych przestrzeni miejskich w oparciu o Program Rewitalizacji, w tym:
 - Kompleksowa rewitalizacja osiedla Łączna.
 - Kompleksowa rewitalizacja terenu w rejonie osiedla Mickiewicza i Norwida.
 - Kompleksowa rewitalizacja Zespołu „SztYGarka”, w tym przebudowa termomodernizacja IV Pawilonu ZSZ „SztYGarka”.
 - Budowa nowych miejsc parkingowych wraz z modernizacją ciągów pieszych i komunikacyjnych.
 - Wsparcie społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych.
- Rozbudowa miejsc parkingowych oraz przebudowa istniejącego układu komunikacyjnego na Osiedlu Sikorskiego – etap III.
- Kompleksowe przygotowanie terenów przy ul. Siemońskiej pod realizację budownictwa mieszkaniowego wraz z usługami towarzyszącymi.
- Opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami w Dąbrowie Górniczej.
- Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w gminie Dąbrowa Górnicza – etap II
 - Budowa sieci wodno - kanalizacyjnej w dzielnicy Ujejsce,
 - Budowa sieci wodno - kanalizacyjnej w dzielnicach: Tucznawa, Sikorka, Bugaj,
 - Budowa sieci wodno - kanalizacyjnej w rejonie ul. Strzemieszyckiej, Sosnowej, Rudnej, Zakawie.
- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej dla zlewni Łęka, Łosień, Okradzionów, Nowa Kuźniczka, Błędów.
- Wyeliminowanie odprowadzenia ścieków bytowych z centrum miasta do wód rzeki Pogoria.
- Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.
- Montaż paneli fotowoltaicznych oraz kolektorów słonecznych w wybranych budynkach komunalnych.
- Optymalizacja zużycia energii w ramach zdalnego zarządzania infrastrukturą w obiektach oświatowych.
- Modernizacja oświetlenia ulicznego przy zastosowaniu nowoczesnej technologii LED.
- Dobudowa punktów świetlnych na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza.
- Rekultywacja MSOK Lipówka I.
- Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Głównej 144 A w Dąbrowie Górniczej.

- Zwiększenie liczby patroli służb porządkowych, ratowników wodnych i zabezpieczenia medycznego na akwenach wodnych i w miejscach letniego wypoczynku mieszkańców gminy.
- Poprawa stanu wyposażenia technicznego Policji, Straży Miejskiej, PSP i Ochotniczych Straży Pożarnych.
- Rozbudowa Komendy Miejskiej Policji i profesjonalnej obsługi klienta.
- Budowa systemu szybkiego informowania mieszkańców o zagrożeniach i ostrzeżeniach.
- Rozbudowa systemu alarmowania i ostrzegania ludności.
- Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych z zakresu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.
- Prowadzenie stałych działań z zakresu edukacji ekologicznej.
- Realizacja systemu dofinansowań na likwidację źródeł niskiej emisji, tj. zmianę systemu ogrzewania.
- Uruchomienie oraz zapewnienie najwyższej jakości usług Zagłębiowskiego Centrum Onkologii.
- Rozwój specjalistycznych usług medycznych dla osób starszych i niesamodzielnych: utworzenie Oddziału Opieki Paliatywnej, hospicjum oraz rozbudowa Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego.
- Realizacja projektów z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie.
- Sporządzenie oceny środowiskowych zagrożeń zdrowia mieszkańców Dąbrowy Górniczej ze szczególnym uwzględnieniem dzielnicy Strzemieszyce Wielkie i Małe.
- Zintegrowany system działań na rzecz grup defaworyzowanych – Aktywny Senior.
- Włączenie społeczne i zawodowe osób, rodzin i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym – realizacja projektu systemowego.

PRIORYTET IV : Różnorodność form aktywnego spędzania czasu wolnego

- Kompleksowa rewitalizacja Parku Zielona, ze szczególnym uwzględnieniem międzygminnego projektu Zagłębiowski Park Linearny – rewitalizacja obszaru funkcjonalnego doliny rzek Przemszy i Brynicy.
- Budowa w rejonie zbiornika wodnego Pogoria IV ośrodka sportów wodnych.
- Kompleksowa rewitalizacja obszaru wokół jeziora Pogoria I wraz z przebudową układu komunikacyjnego, parkingu, rekultywacją plaży nad zbiornikiem wodnym Pogoria I oraz budową Ośrodka Sportów Wodnych przy ul. Żeglarskiej 34.
- II Etap budowy bazy biwakowo-campingowo-rekreacyjnej przy ul. Żołnierskiej 130 w Bładowie.
- Budowa systemu ścieżek i tras rowerowych wokół terenów rekreacyjnych miasta:
 - wykonanie w rejonie wiaduktu przy ul. Letniej bezkolizyjnego łącznika pomiędzy ścieżkami rowerowymi biegnącymi wokół zbiorników wodnych Pogoria III oraz Pogoria IV,
 - wykonanie utwardzenia nawierzchni trasy pieszo-rowerowej biegnącej po wschodniej stronie zbiornika Pogoria IV na odcinku od ul. Unruga (kol. Kostury) do granicy miasta z Gminą Siewierz,
 - stanowiących połączenie dąbrowskich szlaków z miastem Sosnowiec,
 - stanowiących połączenia atrakcyjnych terenów w dzielnicach: Strzemieszyce – Okradzionów-Błędów,

- stanowiących regionalne sieci szlaków i tras rowerowych w ramach miast GZM,
- w ramach działania nr 7 pn. VeloPrądnik (VP) Zintegrowanej Sieci Tras Rowerowych w Województwie Małopolskim obejmującego wytyczenie szlaku łączącego woj. śląskie z woj. małopolskim (okolice Będowa).
- Modernizacja boisk, trybun i widowni oraz infrastruktury socjalnej na miejskich stadionach sportowych:
 - Budowa kontenerowego zaplecza szatniowo-sanitarnego przy boisku o nawierzchni sztucznej na stadionie CSiR przy ul. Konopnickiej.
 - Modernizacja stadionów: stadion przy ul. Konopnickiej, stadion w Ząbkowicach,
- Współorganizacja przez Gminę z podmiotami zewnętrznymi w ramach porozumień partnerskich imprez i przedsięwzięć sportowych i rekreacyjnych promujących Dąbrowę Górniczą.
- Modernizacja podziemnej trasy turystycznej Kopalni Ćwiczebnej Muzeum Miejskiego „Szttygarka” w zakresie podniesienia warunków bezpiecznego zwiedzania.
- Utworzenie skansenu etnograficznego Muzeum Miejskiego „Szttygarka” na terenach „zielonych”.
- Modernizacja bazy placówek kulturalnych w dzielnicach miasta
 - Termomodernizacja budynku MBP – Filii nr 8 przy ul. Ofiar Katynia 93 wraz z modernizacją pomieszczeń wewnątrz budynku i zagospodarowaniem terenu.
 - Rewitalizacja Domu „Kultury Ząbkowice” wraz z otoczeniem.
 - Modernizacja świetlic środowiskowych: Łęka, Łosień, Strzemieszce.
- Budowanie wizerunku miasta jako obywatela Europy i świata poprzez zwiększenie współpracy międzynarodowej w dziedzinie kultury oraz rozwój festiwali międzynarodowych: Festiwalu „Zagłębie i Sąsiedzi”, Międzynarodowego Konkursu Muzycznego im. Michała Spisaka, Międzynarodowego Festiwalu Orkiestr Dętych.
- Adaptacja budynku przy ul. Wojska Polskiego 52 na cele kulturalno-oświatowe.

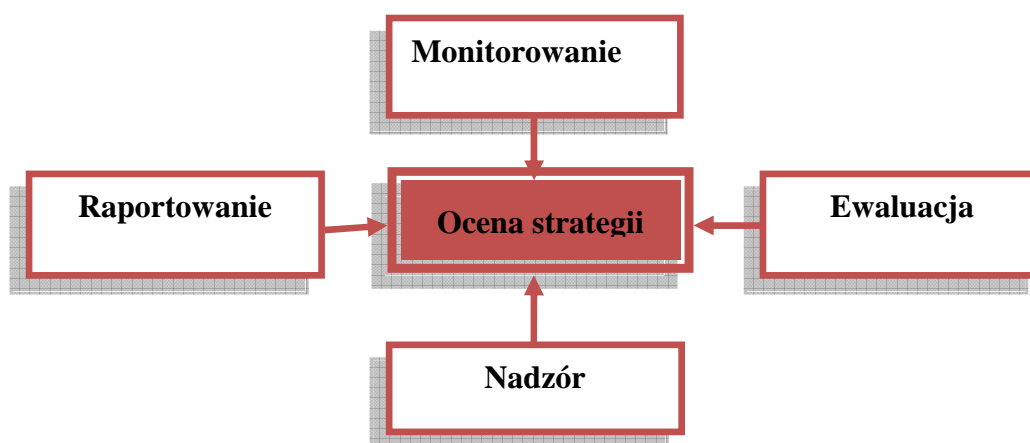
PRIORYTET V : Sprawność transportu i komunikacji

- Promowanie zielonej mobilności na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza.
- Przebudowa układu komunikacyjnego wraz z wykonaniem nowych miejsc parkingowych w rejonie ul. Malinowe Górki przy zbiorniku Pogoria III.
- Współudział miasta w modernizacji infrastruktury i taboru autobusowo-tramwajowego na terenie Podregionu Sosnowieckiego.
- Budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Konopnickiej z ul. Poniatowskiego.
- Budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Limanowskiego z ul. Konopnickiej.
- Budowa rond w obszarach: ul. Cieplaka – ul. Augustynika – ul. Wojska Polskiego – ul. Kopernika.
- Przebudowa rowu „Augustynika” od ul. Przybyłaka do odbiornika w Dąbrowie Górniczej.
- Remont kapitalny przejść podziemnych w głównym ciągu komunikacyjnym ul. Sobieskiego – ul. Królowej Jadwigi – Al. J. Piłsudskiego.
- Przebudowa Al. Piłsudskiego na odcinku od ul. Majakowskiego do ul. Gwardii Ludowej.
- Przebudowa układu komunikacyjnego ul. Podlesie wraz z połączeniem z ul. Tworzeń.
- Przebudowa drogi powiatowej ul. Legionów Polskich na odcinku od skrzyżowania z ul. Aleja Róż do granicy z miastem Będzin.
- Przebudowa ul. Aleja Zagłębia Dąbrowskiego.

- Przebudowa układu komunikacyjnego ul. Wiosenna – Rodzinna.
- Przebudowa układu drogowego ul. Szklanych Domów z połączeniem z terenami przemysłowymi.
- Budowa „północnej obwodnicy Ząbkowic i Tucznawy” jako bezpośrednie skomunikowanie terenów inwestycyjnych Tucznawa z drogą S-1.
- Wykonanie połączenia ul. Kościuszki z ul. Robotniczą.
- Przebudowa dróg od ul. Robotniczej do drogi krajowej DK – 86 wraz z wykonaniem węzła drogowego.

9. CZĘŚĆ EWALUACYJNA

Aby proces monitorowania i ewaluacji Strategii przebiegał możliwie najlepiej, niezbędne jest przyjęcie właściwych wskaźników (mierników), dających obraz o stanie realizacji poszczególnych celów strategicznych. Cele strategiczne określone w czterech perspektywach powinny być poddawane okresowym przeglądom, pod kątem ich aktualności i dopasowania do aktualnego stanu otoczenia, w jakim miasto funkcjonuje, a więc także odpowiednio szybkiej reakcji.

„Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022” ma charakter otwarty, w związku z tym powinna dynamicznie reagować na zmieniające się otoczenie. Monitoring i ewaluacja są nierozdzielnie związane z procesem planowania strategicznego.

Gromadzenie danych, ich analiza i interpretacja pozwalają ocenić stopień realizacji Strategii oraz podjąć decyzję o jej aktualizacji.

Ewaluacja Strategii

Ewaluacja systemu zarządzania strategicznego i Strategii obejmuje ocenę uzyskanych wyników za pomocą monitorowania wskaźników i ich trendów w poszczególnych perspektywach, w odniesieniu do konkretnych zdefiniowanych celów. Monitorowanie Strategii odbywać się będzie poprzez cykliczną - roczną ocenę poziomów wskaźników (mierników).

Biuro Rozwoju Miasta i Obsługi Inwestorów jest odpowiedzialne za monitoring realizacji Strategii oraz monitoring skuteczności wdrażania projektów według mierników przypisanych do określonych celów strategicznych. Biuro odpowiedzialne jest za przygotowanie Planu Wdrażania Strategii, który jako dokument operacyjny służyć będzie ocenie stanu realizacji Strategii.

Integralną częścią procesu monitoringu i ewaluacji jest ocena ryzyka w poszczególnych projektach i przedsięwzięciach. Analizy ryzyka będą prowadzone przez liderów/koordynatorów projektów, w celu zdiagnozowania i wyeliminowania zagrożeń związanych z realizacją projektów. Wyniki tych analiz mają istotny wpływ na Plan Wdrażania Strategii.

Do monitoringu wyznaczono następujące wskaźniki (mierniki) pomiaru realizacji celów strategicznych:

PERSPEKTYWA FINANSOWA Cel strategiczny: Wzrost dochodów budżetu miasta wraz z dywersyfikacją źródeł finansowania	
Wskaźnik/ miernik	Wartość zakładana
Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych na 1 mieszkańca wg stanu ludności na 31.XII danego roku (wg wykonania dochodów na 31.XII danego roku).	Wzrost
Dochody podatkowe z tytułu podatków i opłat lokalnych wg. faktycznego wykonania.	Wzrost
Podatek od nieruchomości – osoby prawne (stanowi składową dochodów podatkowych z tytułu podatków i opłat lokalnych wg faktycznego wykonania).	Wzrost
Dochody budżetu jst na 1 mieszkańca w relacji do średniej województwa (%). (dochody budżetów gmin i miast na prawach powiatu).	Wzrost
Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych na 1 mieszkańca wg stanu ludności na 31.XII danego roku (wg wykonania dochodów na 31.XII danego roku).	Wzrost
Dotacje celowe na zadania własne i zlecone oraz programy unijne i inne środki (Dochody wg wykonania na 31 XII danego roku).	Wzrost – (średnia z lat 2014-2022 w stosunku do średniej z lat 2007-2013)

PERSPEKTYWA INWESTYCYJNA Cel strategiczny: Wzrost ilości inwestycji w obszarach uznanych w strategii za priorytetowe.	
Wskaźnik/ miernik	Wartość zakładana
Stosunek wydatków majątkowych do wydatków ogółem (wg wykonania wydatków na 31.XII danego roku).	Nie mniej niż 8% (przy założeniu braku zmiany przepisów prawnych).
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w przeliczeniu na 1 mieszkańca.	Wzrost
Liczba zintegrowanych węzłów przesiadkowych	Wzrost
Podmioty gospodarki narodowej ogółem wpisane do rejestru REGON, w tym spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (sektor prywatny i publiczny).	Wzrost
Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej ogółem. (Wg grup sekcji PKD 2007)	Wzrost
Wyrejestrowane z rejestru REGON podmioty gospodarki narodowej ogółem.	Spadek

(Wg grup sekcji PKD 2007)	
Różnica : Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej ogółem / Wyrejestrowane z rejestru REGON Podmioty gospodarki narodowej ogółem.	Utrzymanie dodatniego wyniku na poziomie większym niż 100.
Liczba wypadków i kolizji drogowych.	Spadek
Produkcja sprzedana przemysłu ogółem na 1 mieszkańca w zł (podmioty o liczbie pracowników > 9).	Utrzymanie +/-15 % wartości
Liczba miejskich obiektów poddanych termomodernizacji.	Wartość docelowa 2020 r. – min. 6
Ilość wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę	Utrzymanie +/-10 % wartości

PERSPEKTYWA KAPITAŁU LUDZKIEGO

Cel strategiczny:

Zwiększenie liczby osób w mieście z wykształceniem i umiejętnościami umożliwiającymi funkcjonowanie na rynku pracy.

Wskaźnik/ miernik	Wartość zakładana
Bezrobotni zarejestrowani ogółem, w tym powyżej 50 roku życia ogółem (XII danego roku).	Spadek
Udział bezrobotnych zarejestrowanych poniżej 25 roku życia w liczbie bezrobotnych ogółem w % (XII danego roku).	Spadek
Stopa bezrobocia w mieście / stopa bezrobocia dla województwa śląskiego (dane XII danego roku).	Spadek
Saldo migracji ogółem / saldo migracji na 1000 osób ogółem.	Ograniczenie/ zatrzymanie tendencji spadkowej, poprawienie wyniku, zahamowanie procesu migracji,
Efektywność zatrudnieniowa programu staży.	60 % w 2020 r.
Ilość dofinansowań / pożyczek przyznanych osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.	700 (suma 2014-2020)
Efektywność zatrudnieniowa po szkoleniach organizowanych przez PUP.	50 % (2020 r.)
Zdawalność egzaminów maturalnych w mieście na tle województwa i kraju.	Utrzymanie min. + 2 % w stosunku do średnich województwa i kraju
Zdawalność egzaminów zawodowych w mieście na tle województwa - publiczne technika, zasadnicze szkoły zawodowe (% uczniów przystępujących do egzaminu, którzy uzyskali dyplom).	Min. średnia w województwie
Ilość studentów w mieście, w danym roku akademickim.	Utrzymanie poziomu min. z roku 2012/2013

PERSPEKTYWA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO Cel strategiczny: Poprawa jakości życia w mieście.	
Wskaźnik/ miernik	Wartość zakładana
Liczba organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej zarejestrowanych na terenie Dąbrowy Górniczej, w tym liczba NGO w DFOP.	wzrost
Liczba mieszkańców (pobyt stały i czasowy) na grudzień danego roku.	Zatrzymanie tendencji do zbyt szybkiego spadku liczby mieszkańców miasta, zmniejszenie rocznego spadku ilości mieszkańców miasta do 70% średniego spadku z lat 2011-2013 (tj. ok. 860 osób/rok)
Ilość wydanych pozwoleń na budowę mieszkań i budynków.	Utrzymanie Ilość ogółem +/- 5%
Odsetek budżetu JST/kwota środków przekazanych podmiotom społecznym (w podziale na środki przekazane w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, inicjatywy lokalnej, PZP); Liczba zadań zleconych przez JST podmiotom społecznym oraz liczba podmiotów społecznych realizujących zadania publiczne.	wzrost
Liczba konsultacji społecznych przeprowadzonych przez Gminę Dąbrowa Górnicza.	wzrost
Liczba mieszkańców Dąbrowy Górniczej zaangażowanych w różne formy partycypacji (osoby głosujące w BP, liczba alertów zgłoszonych w danym roku w portalu naprawmyTo.pl, liczba osób biorących udział w konsultacjach).	wzrost
Wykrywalność ogólna KMP.	min. utrzymanie pożądany wzrost
Wykrywalność KMP Dąbrowa Górnicza w 7 kategoriach wybranych przestępstw	min. utrzymanie pożądany wzrost
Liczba uczestników imprez kulturalnych i sportowych (PKZ, świetlice, DK Ząbkowice, MBP, MMS, CSiR).	min. utrzymanie pożądany wzrost
Liczba imprez kulturalnych i sportowych (Imprezy łącznie w PKZ, Klubach, świetlicach i DK Ząbkowice, spotkania autorskie, pogadanki, odczyty, konkursy, wycieczki, lekcje biblioteczne, dyskusje nad książką itp.).	min. utrzymanie pożądany wzrost
Ilość wyrobów azbestowo - cementowych do usunięcia z terenu gminy Dąbrowa Górnicza zinwentaryzowanych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku.	Spadek
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych : papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%].	Wzrost
Ilość udzielonych dofinansowań przez gminę Dąbrowa Górnicza dla najemców lub właścicieli mieszkań, którzy dokonali zmiany systemu ogrzewania poprzez likwidację tradycyjnych pieców węglowych i kotłów c.o. na ogrzewanie proekologiczne.	+/-10 % (średnia z lat 2015-2020)

Poziom PM10 w powietrzu (wg raportu rocznego)	Spadek - Poziom niższy niż poziom dopuszczalny dla okresu równego rok
Udzielone noclegi ogółem I-XII.	Wzrost
Ilość wyświetleń miejskiej strony internetowej (rocznie)	Utrzymanie +/- 10%
Ilość korespondencji wpływającej na skrzynkę PeUP.	Wzrost

10. BENCHMARKING MIAST JAKO ŹRÓDŁO DANYCH

Benchmarking to analiza porównawcza. Jej celem jest wskazanie, z jakim skutkiem udało się wdrożyć Strategię w porównaniu do innych miast. Analiza porównawcza powinna być przeprowadzana dla wszystkich mierzonych wskaźników (mierników). Pozwoli to na weryfikację wartości docelowych wskaźników oraz określenie pozycji konkurencyjnej miasta na tle innych miast.

W przypadku Dąbrowy Górniczej do porównania zaproponowano następujące miasta :

- Tychy,
- Elbląg,
- Tarnów,
- Jaworzno,
- Rybnik,
- Płock,
- Gorzów Wielkopolski,

Do porównywanych wskaźników (mierników) zaliczono :

- Dochody budżetu (ogółem) na 1 mieszkańca,
- Udział wydatków inwestycyjnych gminy w wydatkach ogółem (%),
- Stopa bezrobocia rejestrowanego ogółem (%),
- Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%),
- Saldo migracji na pobyt stały osób w wieku produkcyjnym na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym,
- Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym,
- Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym,
- Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców,
- Przestępstwa stwierdzone ogółem na 1000 mieszkańców.

ANEKS 1 - SŁOWNICZEK POJĘĆ

Strategia rozwoju - przedstawia założenia osiągnięcia wzrostu wartości miasta (regionu) oraz podniesienie jego konkurencyjności wobec innych miast (regionów), poprzez długookresowe cele i zamierzenia, przy udziale określonych zasobów.

Analiza strategiczna - Analiza strategiczna to postępowanie badawcze, którego celem jest z jednej strony ocena aktualnie realizowanej strategii, z drugiej strony zaś wytyczenie możliwych kierunków dalszej działalności, w związku z zaobserwowanymi zmianami w bliższym i dalszym otoczeniu.

Analiza SWOT- kompleksowa, najbardziej wiarygodna i skuteczna metoda analizy strategicznej. Pozwala skoncentrować uwagę na najważniejszych strategicznych czynnikach w każdej z czterech grup S – Strength (mocne strony organizacji), W – Weaknesses (słabe strony organizacji), O – Opportunities (szanse w otoczeniu), T- Treats (zagrożenia w otoczeniu). Jest to wszechstronna ocena zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy. Największą zaletą tej metody jest przedstawienie w sposób syntetyczny i obrazowy pozycji strategicznej organizacji z uwzględnieniem wszystkich możliwych czynników oddziałujących na nie.

Analiza SPACE - jest to zintegrowana metoda określania pozycji strategicznej miasta, której zaletą jest także to, że pozwala na wyznaczenie skutecznej strategii w oparciu o zdefiniowane kryteria uwzględniające wewnętrzne i zewnętrzne czynniki wpływające na konkurowanie z innymi regionami.

Analiza PRESTCOM - portfelowa metoda oceny makrootoczenia, w którym funkcjonuje miasto. Makrootoczenie można określić jako zespół warunków funkcjonowania miasta, wynikający z tego, że funkcjonuje ono w określonym położeniu, w określonym układzie politycznym i społecznym, nawet w danej strefie klimatycznej. Cechą makrootoczenia jest to, że w sposób istotny określa ono możliwości działania i rozwoju organizacji, stanowiąc tym samym obiektywne warunki brzegowe funkcjonowania każdej instytucji.

Analiza 5 sił Portera - model 5 sił Portera dotyczy konkurowania i dotyczy on pozycji konkurencyjnej miasta (regionu) wobec innych miast (regionów). Pozwala ocenić pozycję konkurencyjną wobec takich potencjałów konkurowania jak wartość finansowa, wartość inwestycyjna, wartość społeczna, wartość kapitału ludzkiego.

Wizja – Wizja miasta (regionu) jest definiowana jako koncepcja przyszłości regionu, aspiracja, która powinna być wspólna dla wszystkich interesariuszy regionu. Jest to obraz przyszłości regionu, który powinien być wykreowany.

Misja - Misja miasta (regionu) jest to szczególny powód jego istnienia, który wyróżnia go od wszystkich innych regionów. Pokazuje cel działalności oraz sposób dotarcia do tego celu przy uwzględnieniu zasobów będących w posiadaniu miasta (regionu).

Mapa strategii - graficzne przedstawienie czterech perspektyw ukazanych w Zrównoważonej Karcie Wyników, umożliwiające jasne przedstawienie wpływających na realizację celów powiązań między założeniami organizacji, co za tym idzie realizację strategii.

Drzewo celów - jest graficznym ujęciem efektów analizy celów. Przygotowując drzewa celów bazuje się na zaprojektowanej mapie strategii.

Cel strategiczny - jego realizacja pozwoli na realizację głównego celu strategii, jakim jest wzrost wartości miasta (regionu). Cele strategiczne definiowane dla poszczególnych inteligentnych specjalizacji, wynikające z działalności miasta (regionu) powinny zostać przełożone na cztery perspektywy zrównoważonej karty wartości.

Kluczowe czynniki sukcesu - czynniki, które przesądzają o konkurencyjnej pozycji miasta. Wskazują one na silne i słabe strony miasta oraz determinują możliwości rozwojowe.

Inteligentne specjalizacje- to nastawienie na innowacyjny rozwój poszczególnych obszarów miasta, które stanowią o jego specyfice i wyjątkowości.

Innowacyjność - działania skierowane na wdrożenie zmian prowadzących do wzrostu nowoczesności i konkurencyjności, w efekcie do podniesienia wartości.

Kapitał ludzki - potencjał doświadczenia, wiedzy, umiejętności, zdrowia, a także zdolności produkcyjnych i kreatywności społeczeństwa danego miasta (regionu). Wzrost wartości kapitału ludzkiego można stymulować poprzez inwestycje w obszarach powodujących rozwój ludzi.

Monitoring - podstawowy warunek realizacji celów określonych w strategii. Umożliwia analizę i ocenę podejmowanych działań, dając możliwość korygowania wdrażanej strategii w zmieniającym się otoczeniu i możliwościach.

Przedsięwzięcia (inicjatywy) strategiczne - działania powodujące realizację celów strategicznych.

Wartość finansowa – to suma zaplanowanych i zrealizowanych budżetów w okresie wyznaczonej prognozy strategicznej, powiększona o wartość zasobów miejskich stanowiących ich kapitał własny,

Wartość inwestycji – to zdolność miasta do przyciągania inwestycji zewnętrznych, powiększona o sumę własnych inwestycji,

Wartość kapitału ludzkiego – jest to potencjał kompetencyjny mieszkańców miasta, powalający na znalezienie atrakcyjnej pracy, gwarantującej stabilność życiową i zawodową,

Wartość kapitału społecznego – jest to zdolność społeczności do efektywnej współpracy, budowy pozytywnych relacji, kreowania pozytywnych zależności międzyludzkich, w kierunku otrzymania akceptowalnego poziomu społeczeństwa obywatelskiego.

Cele 20/20/20 – trzy główne cele w zakresie energii ustalone na szczelbu UE, które mają zostać osiągnięte do 2020 r.; są to: zmniejszenie emisji CO₂ o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r., zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w łącznym koszyku energetycznym UE do 20% oraz zwiększenie efektywności energetycznej o 20%.

NGO – ang. non-governmental organizations, czyli organizacje pozarządowe, w rozumieniu Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 03.96.873) „organizacjami pozarządowymi są:

1. *niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych,*
2. *niedziałające w celu osiągnięcia zysku*

– osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4.

Obszar chroniony – wydzielony geograficznie obszar, który objęty jest ochroną lub specjalnym zagospodarowaniem mającym na celu jego ochronę. Tworzony jest na terenie o ciekawym krajobrazie lub o dużych walorach przyrodniczych i podlega ochronie prawnej. W prawie wodnym obszar chroniony, to obszar o specjalnym użytkowaniu, wobec którego obowiązują wzmożone regulacje prawne, np. ujęcie wody pitnej, także obszar chroniony ze względów przyrodniczych.

Niska emisja – pojęciem tym określa się umownie emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza emitorami (kominami) o wysokości do 40 m. Tym samym odpowiedzialnymi za powstawanie niskiej emisji są lokalne kotłownie opalane paliwami stałymi i ciężkim olejem opałowym oraz indywidualne paleniska domowe opalane paliwami kopalnymi, zwłaszcza węglem i biomasą. Niska emisja ma istotny wpływ na jakość powietrza, gdyż nisko usytuowane źródło emisji często prowadzi do powstania wysokich stężeń zanieczyszczeń w strefie przebywania ludzi.

PM 10 – Pył zawieszony PM10 jest frakcją pyłu o bardzo małych rozmiarach średnicy ziaren - do 10 mikrometrów. Ziarna są wystarczająco małe, aby mogły przeniknąć głęboko do płuc.

ANEKS 2 - LISTA OSÓB ZAANGAŻOWANYCH W TWORZENIE ZAKTUALIZOWANEJ „STRATEGII ROZWOJU MIASTA : DĄBROWA GÓRNICZA 2022”

Ocenę pierwotnej wersji dokumentu „Strategia Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2020” oraz opracowania eksperckiej wersji zaktualizowanego dokumentu dokonał zespół ekspertów z firmy doradczej OTTIMA plus Sp. z o.o. z Katowice przy współpracy z pracownikami Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej. Wstępna wersja dokumentu została następnie poddana ocenie i konsultacjom społecznym.

ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Zbigniew Podraza	Prezydent Miasta
Henryk Zaguła	I Zastępca Prezydenta Miasta
Iwona Krupa	Zastępca Prezydenta Miasta
Paweł Gocyla	Zastępca Prezydenta Miasta
Marcin Bazylak	Pełnomocnik Prezydenta Miasta
Robert Koćma	Doradca Prezydenta Miasta
Iwona Bednarska	Sekretarz Miasta
Janina Bronikowska - Radosz	Skarbnik Miasta

ZESPÓŁ EKSPERTÓW:

dr Adam Jabłoński
dr Marek Jabłoński
mgr Katarzyna Zgajewska-Kluczna

ZESPÓŁ KOORDYNACYJNY PRACE NAD AKTUALIZACJĄ

Ewa Fudali – Bondel
Anna Saltarska – Stachura

ZESPÓŁ KONSULTACYJNY

Aneta Nowak
Paweł Lelas
Małgorzata Wilk
Elżbieta Wilczyńska
Piotr Jędrusik
Agnieszka Wajda
Tobiasz Nykamowicz
Krzysztof Serafiński
Michał Rabka
Zbigniew Sodo
Arkadiusz Rybak
Sebastian Kosakowski
Edyta Piekoszewska
Małgorzata Majewska

Paulina Wierzbicka
Wojciech Juroff
Zdzisława Krygier
Lesława Wójcik
Marek Mrówka
Iwona Piotrowska
Piotr Drygała
Magdalena Mike

Konsultacja dot. inteligentnych specjalizacji dla miasta Dąbrowa Górnicza została przeprowadzona przez Dąbrowską Radę Biznesu przy Prezydencie Miasta Dąbrowa Górnicza (kadencja 2011-2014).

Spis treści

1. WPROWADZENIE DO STRATEGII	3
2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII DĄBROWY GÓRNICZEJ	6
3. POWIĄZANIE STRATEGII DĄBROWY GÓRNICZEJ Z INNYMI DOKUMENTAMI	10
4. ZINTEGROWANE I INNOWACYJNE PODEJŚCIA DO ROZWOJU TERYTORIALNEGO	13
5. RAPORT OTWARCIA DO AKTUALIZOWANEJ „STRATEGII ROZWOJU MIASTA: DĄBROWA GÓRNICZA 2022”	15
5.1. Wartości przyjętych wskaźników wg dostępnych danych – analiza obecnych wartości dla poszczególnych celów strategicznych	15
5.2. Benchmarking miast – wartości przyjętych wskaźników w wytypowanych miastach w porównaniu do Dąbrowy Górniczej	20
5.3. Podsumowanie – Raport otwarcia i stan miasta w 2015 r. w obszarach uznanych za priorytetowe.	21
6. CZĘŚĆ METODOLOGICZNA	29
6.1. Struktura Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022	29
6.2. Wizja Miasta Dąbrowa Górnicza	32
6.3. Misja Miasta Dąbrowa Górnicza.....	33
7. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA	34
7.1. Wnioski z analizy strategicznej	34
7.2. Wyzwania miasta opracowane na podstawie szczegółowych analiz strategicznych	37
8. REKOMENDACJE STRATEGICZNE	37
8.1. Cel Strategii Rozwoju Miasta oraz nadrzędne cele strategiczne	37
8.2. Konkurencyjność miasta – inteligentne specjalizacje	39
8.3. Priorytety strategiczne miasta Dąbrowa Górnicza	40
8.4. Mapa drogowa Strategii miasta Dąbrowa Górnicza.....	41
8.4.1. Sposób interpretacji Strategii przedstawiony w jej mapie drogowej.....	41
8.4.2. Mapa Strategii miasta Dąbrowa Górnicza.....	43
8.5. Przedsięwzięcia strategiczne	57
8.5.1. Nabór propozycji przedsięwzięć	57
8.5.2. Wykaz przedsięwzięć strategicznych	58
9. CZĘŚĆ EWALUACYJNA	63
10. BENCHMARKING MIAST JAKO ŹRÓDŁO DANYCH.....	67

ANEKS 1 - SŁOWNICZEK POJEĆ	68
ANEKS 2 - LISTA OSÓB ZAANGAŻOWANYCH W TWORZENIE ZAKTUALIZOWANEJ „STRATEGII ROZWOJU MIASTA : DĄBROWA GÓRNICZA 2022”	70
Spis treści	72

Załącznik do Strategii Rozwoju Miasta: Dąbrowa Górnicza 2022

	KARTA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	DATA:
		NUMER KARTY:
		WYDZIAŁ/BIURO/ORGANIZACJA
NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA:		
ZAKRES I LOKALIZACJA:		
CEL STRATEGICZNY CEL OPERACYJNY KIERUNEK PRIORYTET		
LIDER/KOORDYNATOR		
ZESPÓŁ REALIZUJĄCY ORAZ PARTNERZY PRZEDSIĘWZIĘCIA WRAZ Z PROPONOWANYM ZAKRESEM OBOWIĄZKÓW		
GŁÓWNE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA:		
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA WRAZ ZE WSKAZANIEM CELU REALIZACJI:		
HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA:		
BENEFICJENCI PRZEDSIĘWZIĘCIA		

BUDŻET Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA		
INNE ZASOBY NIEZBĘDNE DO REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA: OSOBOWE, LOKALOWE, MATERIAŁOWE.		
ŚRODKI NIEZBĘDNE DO UTRZYMANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA PO OKRESIE REALIZACJI		
MIERNIK / WSKAŹNIK		
PLANOWANA WARTOŚĆ DO OSIĄGNIĘCIA		
KATEGORIE RYZYKA REALIZACJI PROJEKTU (PROSZĘ OPISAĆ NA CZYM POLEGA RYZYKO)	PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA	SKUTEK WYSTĄPIENIA
FINANSOWE		
PRAWNE		
ZASOBÓW LUDZKICH		
INNE, W TYM ZEWNĘTRZNE		
DODATKOWE UWAGI:		

DATA, PODPIS ZGŁASZAJĄCEGO

.....